DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 24, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 24, 1995 Nr. 164

Bavarai piktinasi teismo sprendimu

Miunchenas, rugpjūčio 22 d. (NYT) – Vokietijos Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad Bavarijos valstijos įstatymas, nurodantis, kad valstybinių mokyklų kiekvienoje klasėje būtų pakabintas kryžius, prieštarauja Konstitucijai, nes mokyklas privalo lankyti visi, net ir netikintys, kurie tuomet yra priversti „mokytis po kryžiumi".

Daugiau kaip milijoną narių turinti Bavarijos organizacija „Katalikų komitetas" prieš šį nuosprendį Miunchene organizuoja protesto akciją, kuri, manoma, sutrauks apie 200,000 žmonių. Tikimasi, kad akcijoje dalyvaus aukšti Bažnyčios vadovai bei politiniai vadai iš Bavarijoje daugumą turinčios Krikščionių Demokratų partijos. Jos pirmininkas, Vokietijos finansų ministras Theo Waigel jau pareiškė esąs „apstulbintas" to sprendimo ir pavadino jį „siaubingu".

Vokietijos kancleris Helmut Kohl taip pat kritikavo sprendimą. Anot Kohl pareiškimo: „Kryžius yra krikščioniško tikėjimo simbolis ir niekam nekenkia. Po šio šimtmečio karčios patirties iš antikrikščioniškų ideologijų ir jų baisiomis ir nežmoniškomis pasekmėmis, jaučiame ypatingą pareigą krikščioniškas vertybes perduoti ateities kartoms".

Katalikų Komiteto pirmininkė Elke Huemmeler, pasakė: „Nemaniau, kad Vokietijos teisėjai galėjo net pagalvoti apie tokį sprendimą. Kryžius yra simbolis tų vertybių, kurios mums yra brangiausios ir kurias norime perduoti savo vaikams. Neįmanoma net įsivaizduoti, kad jis gali būti šitaip iš mūsų atimtas!"

Vokietijoje daugumą švietimo nuostatų nustato kiekviena valstija. Bavarija, iš Vokietijos valstijų turinti antrą didžiausią gyventojų skaičių – 11 milijonų – yra vienintelė, kur nurodyta, kad kiekvienoje klasėje būtų kryžius. Kitose šis sprendimas paliekamas kiekvienai vietovei, arba aiškiai uždrausta viešosiose mokyklose kabinti religinius ženklus.

Vokietijos kairiosios partijos – Socialdemokratai ir Žalieji – džiaugėsi teismo sprendimu. Žymi Socialdemokratų partijos veikėja Herta Daubler-Gmelin sprendimo kritikus kaltino „demagogišku populizmu ir tyčiniu netiesos sakymu". Vokietijos Mokytojų sąjungos pirmininkas Richard Sigel sakė, kad toks sprendimas „atitinka laikui". Anot jo, „Ryšiai, kurie mus riša prie krikščionių tikėjimo, nebėra tokie stiprūs kaip kadaise". Vienas Aukščiausiojo teismo teisėjas, kuris balsavo su dauguma, pasakė, jog sprendimą įtakojo tai, kad Vokietijos mokyklas lanko vis didėjantis skaičius nekrikščionių. „Kaip jaustųsi praktikuojantis krikščionis, jei jo lankomoje klasėje, kurioje yra 80% musulmonų, dauguma nutartų pakabinti ištrauką iš Korano (musulmonų šventraščio)?" – paklausė teisėjas Johann Heschel.

Daugelis žymių bavarų ragina ignoruoti šį teismo sprendimą. Bavarijos gubernatorius Edmund Stoiber pareiškė, kad „tuo tarpu" neįsakys pašalinti kryžius iš klasių, sakydamas, jog jis nėra įpareigotas pašalinti kryžius tose vietovėse, kur tėvų dauguma tam priešintųsi.

Miuncheno arkivyskupas kard. Friedrich Wetter pareiškė, kad tik tėvai turi teisę nuspręsti, ar kryžiai bus kabinami klasėse. „Mes garantuojame toleranciją žmonėms, kurie skirtingai nuo mūsų galvoja, ir tuo pačiu reikalaujame tos pačios tolerancijos mums", kalbėjo kard. Wetter susirinkusiems maldininkams Altöting mieste.

Aukščiausiojo teismo sprendimas buvo padarytas prieš dešimt metų užvestoje Ernst Seler byloje. Seler yra bavaras menininkas, kuris nenorėjo, kad jo trys vaikai lankytų mokyklas, kur ant sienos kabo „kruvino, pusplikio lavono atvaizdas". Tiek vietinis teismas, tiek ir Bavarijos apeliacinis teismas atmetė jo bylą, konstatavę, kad kryžius yra vertingas „bendros, vakarietiškos-krikščioniškos kultūros" simbolis.

Ernst Seler, kuris dėl šios bylos yra gavęs daugybę mirties pagrasinimų ir koneveikimo, jaučia „didelį palengvėjimą ir džiaugsmą" dėl šio Aukščiausiojo teismo sprendimo.

JAV prezidentas Bill Clinton (antras iš priekio) vasaros atostogų metu antradienį iriasi putojančia, akmenuota Snake River upe netoli Jackson, Wyoming, su žmona Hillary ir dukra Chelsea, sėdinčiomis tuoj už jo. Tokios putojančios upės yra vadinamos baltu vandeniu – „white water", o tai yra pavadinimas nepavykusios nejudinamos nuosavybės investicijos, dėl kurios žlugo vienas bankas. Ieškoma, ar toje aferoje nebuvo nelegaliais veiksmais įsivėlę Bill ar Hillary Clinton.

Vyriausybė skirs lėšų grūdams supirkti

Vilnius, rugpjūčio 15 d. (Elta) – Lietuvos vyriausybė rekomendavo, kad Lietuvos komerciniai bankai teiktų paskolas visoms pelningai dirbančioms įmonėms, perkančioms maistinius grūdus. Tokių kredituotinų įmonių sąrašą turi patvirtinusi Žemės ūkio ministerija. Paskolos teikiamos ne ilgiau kaip vieneriams metams.

Skirtumas tarp konkrečiam komerciniam bankui sumokėtų palūkanų ir paskolos gavėjų lėšomis sumokamos kredito kainos (10% metinių palūkanų) finansuojamas iš Nacionalinės žemės ūkio veiklos programos priemonėms skirtų lėšų.

Finansų ministerija, rengdama siūlymus dėl 1995 m. Lietuvos valstybės biudžeto patikslinimo, Žemės ūkio ministerijai turi numatyti šias panaudojamas lėšas. Maistiniai grūdai, supirkti iš tokių paskolų, gali būti naudojami tik vidaus rinkos reikmėms tenkinti.

Kometuodamas šį vyriausybės nutarimą, Žemės ūkio ministerijos sekretorius Vytautas Kamblevičius patvirtino, kad šiuo metu perdirbimo įmonės maistiniams grūdams pirkti turi daugiau kaip 100 milijonų litų lengvatinių paskolų.

Rugpjūčio 14 d. duomenimis, iš viso jau nupirkta 142,000 tonų maistinių grūdų, iš jų – 100,000 tonų maistinių kviečių. Tai yra 35% nustatytos kvotos. Beje, pernai tuo pačiu laikotarpiu buvo nupirkta tik 16,753 tonų maistinių grūdų, arba 4% visos kvotos. V. Kamblevičius priminė, kad grūdai perkami ne per vieną dieną, tai užtrunka du tris mėnesius. Vyriausybės nutarimu nustatyta, kad už pristatytus grūdus per pirmąjį mėnesį elevatoriai sumoka žemdirbiams pusę priskaičiuotos sumos, o kitą – per keturis mėnesius.

Pasak V. Kamblevičiaus, grūdų perdirbimo įmonės šiomis dienomis jau yra atsiskaičiusios su žemdirbiais už 44% supirktų rugių ir 35% maistinių kviečių.

27 JAV Taikos Korpuso savanoriai duos priesaiką

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (LA) – Dvidešimt septyni JAV Taikos Korpuso savanoriai, atvykę į Lietuvą birželio pradžioje, rugpjūčio 23 d. Vilniuje duos priesaiką, rašo Darius Grinbergas „Lietuvos aide". Taikos Korpuso mokymo programos direktorius Dennis Vanderlip sakė, kad tai didžiausias savanorių anglų kalbos mokytojų ir verslo konsultantų būrys nuo 1992 m., kai organizacija pradėjo savo veiklą Lietuvoje.

Taikos Korpuso, įkurto JAV 1961 m., savanoriai Lietuvoje dirba dviejose srityse: smulkaus verslo konsultavimo ir mokyklose. Nuo šių metų jie verslininkus moko verslo anglų kalbos ir toliau dirba vidurinėse mokyklose. Dabar naujoji savanorių grupė lanko dvylikos savaičių kursus, rengiasi būsimam darbui. Amerikiečiai mokosi lietuvių kalbos, verslo dėstymo metodikos, lanko įmones, mokyklas ir pan. Taip pat vyksta pamokos improvizuotoje mokykloje, į kurią Vilniaus moksleiviai savo noru ateina ir yra mokomi anglų kalbos.

Savanorių tarnyba trunka dvejus metus, stengiamasi, kad savanoriai daugiau dirbtų ir padėtų mažesniuose miestuose. Pasak D. Vanderlip ir kultūrinės programos koordinatorės Rasos Vaškevičiūtės, yra buvę tokių savanorių, kurie nebaigė mokymo kurso ir išvyko namo, tačiau yra ir tokių, kurie pasilieka Lietuvoje dirbti ilgesniam laikui. Jie pratęsia tarnybą Taikos Korpuse arba pereina į kitas organizacijas, kuriose yra labai vertinami, nes moka lietuviškai.

Savanoriai keliauja dirbti į tas Lietuvos vietas, iš kurių gauna prašymus padėti. Pirmiausia patikrinti sąlygų važiuoja nuolatiniai korpuso darbuotojai iš Vilniaus. Savanoris atvyksta tik nustačius, kad tikrai reikia pagalbos ir kad yra sudarytos sąlygos dirbti. Taikos Korpusas nereikalauja, kad būtų sudarytos išskirtinės sąlygos; tiesiog žmogus apgyvendinamas kurioje nors šeimoje, vėliau surandamas butas nuomotis ir savanoriui mokamas toks pat atlyginimas, kaip ir lietuviui mokytojui ar savivaldybės darbuotojui.

D. Vanderlip sakė, kad savanoriai važiuoja tikrai dirbti, o ne praleisti laiko kabinete. Jau prieš atvykdami būna susipažinę su programomis ir projektais, kuriems įgyvendinti reikia pagalbos.

Direktorius sutiko, kad darbo pradžioje bendrauti su miestų savivaldybėmis buvo kebliau nei dabar. Lietuvoje dabar pradės dirbti didžiausia per trejus metus savanorių grupė, o tai rodo, kad darbo pakanka. „Nėra lengva nuspręsti, kada Taikos Korpusas turėtų baigti tarnybą šalyje", sakė D. Vanderlip. „Tai spręsime kartu su Lietuvos vyriausybe, kuri mus pakvietė".

Pagerėjo mokesčių mokėjimas

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (LA) – Po pernykščių nesėkmingų valstybinio biudžeto metų šiemet padėtis pastebimai gerėja, pasakė Finansų ministerijos sekretorius P. Navikas rugpjūčio 15 d. įvykusioje spaudos konferencijoje.

Kaip jo pranešimą aprašo Antanas Anskaitis „Lietuvos aide", liepos mėnesį valstybės iždas iš mokesčių mokėtojų gavo 535.7 milijonų litų pajamų. Tiek lėšų per mėnesį niekada nebūdavo surenkama.

Šiek tiek daugiau gauta įmonių pelno įplaukų, paprastai mokamų baigiantis ketvirčiui. Balandžio mėnesį buvo surinkta 67.2 milijonai litų, o liepos – 86 milijonai. Tai yra vienas ženklų, rodančių, kad ekonomika pradeda atsigauti, sakė P. Navikas.

Tačiau šiemet kur kas mažiau gaunama bankų pelno mokesčio. Bankai didelę dalį pelno atideda vadinamoms rizikingoms paskoloms kompensuoti, kitaip tariant, už bankininkų klaidas turi atsilyginti ne patys kaltininkai, o valstybė. Daug žmonių, už čekius pigiai nusipirkusių įmones, vengia mokėti mokesčius. Rengiamos įstatymų pataisos, kad tokie išsisukinėtojai su mokesčių inspekcijom atsiskaitytų.

P. Naviko nuomone, valstybė turi gyventi pagal realias pajamas. Seimas priėmė 1995 m. biudžeto įstatymą, numatydamas net 400 milijonų litų deficitą. Nors mokesčiai surenkami normaliai, tačiau įmonės ir įstaigos finansuojamos blogai. Ir iki šiol neišspręsta, kokiomis lėšomis tą trūkumą padengti. Matyt, reikalinga imti užsienio ar išleisti valstybės paskolų. Tačiau mokesčių didinti nenumatoma.

Danijos darbo ministrę nustebino pažanga

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (Elta) – Baigdama trijų dienų darbo vizitą Lietuvoje, Danijos darbo ministrės Jytte Andersen vadovaujama delegacija Pramonės ir prekybos ministerijoje susitiko su Lietuvos trišalės tarybos nariais.

Susitikime Danijos darbo ministrė J. Andersen pabrėžė, jog esanti maloniai nustebinta Lietuvos darbo rinkos sistemos pažanga. Delegacija lankėsi Jeruzalės suaugusiųjų profesinio mokymo centre, Kauno Darbo biržoje, Darbo inspekcijoje ir naujame Alytaus Darbo centre.

Vyriausybės, darbdavių ir profsąjungų atstovų trišalė taryba, pasak Jytte Andersen, taip pat yra vienas iš pažangos ženklų. Danijoje, kur darbo rinkos partnerių ir vyriausybės bendradarbiavimas siekia šimtmečio tradicijas, šio principo įgyvendinimui ir šiandien skiriamas didžiulis dėmesys, sakė Danijos darbo ministrė.

Lietuvos profsąjungų atstovų nuomone, kol kas Lietuvoje sukurtas tik trišalio bendradarbiavimo fasadas, kurį dar teks užpildyti turiniu.

Buvo apgailestaujama, jog nėra aiškus trišalės tarybos sprendimų statusas, pati taryba nėra įteisinta įstatymais.

„Atsakomybė už viską" – tokiu šūkiu vadovaujasi Danijos žmonės, sakė šios šalies darbo ministrė ir jų pavyzdžiu pasekti siūlė lietuviams. Ji pasidžiaugė, jog abi ministerijos jau ketveri metai sėkmingai bendradarbiauja plėtodamos darbo rinkos struktūrų veiklą, spręsdamos nedarbo, darbo saugos problemas.

Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministras Mindaugas Mikaila pažymėjo, jog Danijos darbo ministerijos specialistai ne tik aktyviai talkina, kuriant ir tobulinant Lietuvos darbo rinką, bet ir dalyvauja, rengiant bendrus projektus pagal PHARE programą.

Vokietijos gynybos ministras lankėsi Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (Elta) – Vokietija ir toliau aktyviai rems Lietuvos integraciją į Europos politines ir gynybines struktūras, pasakė Vokietijos gynybos ministras Volker Ruhe, antradienį pokalbyje su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. Pirmadienį jo vadovaujama delegacija atvyko su dviejų dienų oficialiu vizitu.

Algirdas Brazauskas padėkojo Vokietijos vyriausybei bei gynybos ministerijai už visokeriopą paramą, suteiktą Lietuvai po nepriklausomybės atkūrimo. Jis pareiškė įsitikinimą, kad šalių bendradarbiavimas ateityje bus plečiamas įvairiose srityse.

Pokalbyje aptartos Kaliningrado srities demilitarizavimo problemos, Baltijos valstybių santykiai su Rusija, pasikeista nuomonėmis apie politinę padėtį kai kuriose Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalyse.

„Lietuvos patirtis bendradarbiaujant su Ukraina, Baltarusija ir kitomis NVS šalimis gali praversti Vokietijai", antradienį Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje sakė Vokietijos gynybos ministras.

„Pirmiausia reikia atlikti namų darbus", pabrėžė Volker Ruhe, atsakydamas į klausimą apie NATO plėtimo perspektyvas. Jo teigimu, kol kas per anksti diskutuoti, kurios valstybės bus pirmiausia priimtos į šią tarptautinę organizaciją. Svečias pažymėjo, kad Vokietija yra viena aktyviausių NATO ir Europos Sąjungos plėtimo šalininkių.

Svečias teigė remiąs Lietuvos siekį sukurti bendrą karinį dalinį su Lenkija. Tokio pobūdžio sąjungos gana dažnos Vakarų Europoje, sakė jis.

Teigiamai įvertinęs savo vizito rezultatus, ministras pažadėjo, jog Vokietija ir Lietuva ateityje bendradarbiaus dar intensyviau.

Prieš porą savaičių Detroite Pabaltiečių organizacijų atstovai ir visuomenės veikėjai susitiko su JAV Kongreso nariais aptarti įvairius Baltijos šalis liečiančius klausimus. Nuotraukoje iš k. Jonas Urbonas, Robert Boris, Tom Nank, Robert Carey, Joseph Cella, Kęstutis Miškinis, latvių atstovas S. Rudzitis ir Algis Zaparackas. Nuotr. Jono Urbono

PASAULYJE

– **Bosnijoje** praėjusį savaitgalį trys Amerikos diplomatai žuvo, jų šarvuotam automobiliui nuslydus nuo kelio ir užkritus ant minos. Jie priklausė JAV diplomatinei delegacijai, kuri pristatė JAV siūlomą taikos planą Bosnijos karui užbaigti Kroatijos ir Serbijos prezidentams, ir buvo pakeliui pas Bosnijos prezidentą. Delegacijos vadovas Richard Holbrooke važiavo atskira mašina.

– **Irakas** pranešė Jungtinių Tautų inspektorių kadrui, kad jų bakterinių ginklų arsenalas buvo daug didesnis, nei iki šiol jie sakė. Saddam Husseino vyriausybės atstovai taip pat pripažino, kad tie ginklai nebuvo sunaikinti 1990 m. rudenį, kaip dar š.m. liepos mėnesį tvirtino.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 24 d.: Šv. Baltramiejus, apaštalas; Michalina, Mykolė, Audronis.

Rugpjūčio 25 d.: Šv. Liudvikas, išpažinėjas, Prancūzijos karalius (1214-1270); šv. Juozapas Calasanz, kunigas (1556-1648); Liudas, Juozapas, Patricija, Didirė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO LIETUVIŲ PARAPIJOS 75 METŲ JUBILIEJUS

Buvo pažymėtas kartu su Lietuvos Vyčių 82-uoju metiniu suvažiavimu ir jų Detroito 102 kuopos irgi deimantine sukaktim š.m. rugpjūčio 13 dieną šv. Mišiomis, kurias aukojo Detroito arkivyskupas kardinolas Adam Maida kartu su vyskupu Paulium Baltakiu, prelatu Algimantu Bartkum iš Romos, klebonu Alfonsu Babonu, Vyčių dvasios vadu kun. Juozu Anderloniu, kunigais Gintaru Grušu, Viktoru Krišniūčevičium, Walter Stanevich. Kai eiliniais sekmadieniais žmonių susirenka arti šimto, tai šįkart buvo kokie penki šimtai. Muzikas Stasys Sližys parengė bažnytinį chorą savo paties sukurtų Mišių atlikimui. Jo muzika turi labai asmenišką dvasią, pasireiškiančią optimizmu ir lakia eksperimentacija, įjungiant liaudies muzikos elementus ir kartu jo paties muzikinius atradimus. Daug kam ši muzika buvo šio minėjimo aukščiausias taškas. Ja susižavėjo ir kardinolas, pagirdamas muzikos atlikėjus savo baigmės žodyje nuo altoriaus.

Kai savo laiku bažnyčios Detroite buvo uždaromos dėl parapijiečių stokos ir kai Šv. Antano parapija savo klebono ir parapijos komiteto pastangomis išvengė uždarymo, pergyveno gaisrą ir vėl atsistatė, tai tą sekmadienį parapija pasirodė kardinolui, lietuvių vyskupui, svečiams ir saviems jog ji yra gyva ir pasiryžusi tolimesniam išsilaikymui. Netrūko padrąsinančių žodžių iš kardinolo, kad jis visą laiką bus parapijos bendrininkas; linkėjo parapijai sulaukti 150 metų, sveikino lietuvių darbą ir užsimojimą pasiųsti Lietuvon šiais metais uždarytos Šv. Petro parapijos religinius reikmenis, paaukojo vyskupui Baltakiui 10,000 dol. jo ypatingai veiklai tarp pasaulyje išbarstytų lietuvių, ypač tarp Sibire gyvenančių. Vyskupas Baltakis šiltai dėkojo kardinolui, vyčiams, o ypač parapijos klebonui ir jos veikėjams, įgalinusiems šią dieną. Diena buvo labai karšta, bet žmonės buvo entuziastingi savo dalyvavimu Mišiose, plojimu pamokslininkams, atsilankyme iškilminguose pietuose.

Prieš procesijai įžengiant bažnyčion, šventoriuje kalbėjomės — Šv. Antano parapijos istorikas Stasys Garliauskas, muzikas Faustas Strolia ir aš. F. Strolia pastebėjo, kai visur Amerikoje lietuviškos organizacijos mažėja, tai Lietuvos vyčiai auga, nes juose telpa ne vien tik lietuviškai kalbantys nariai, bet ir tie, kurie dar turi lietuvišką jausmą. Savo laiku prof. Juozas Brazaitis kėlė jungtį tarp Tautos šventės ir Marijos gimimo prisiminimo rugsėjo 8 d. Pagal Brazaitį, ne bet kas įstengtų ir išdrįstų iš airių tautos išplėšti Šv. Patriko dieną, kuri yra tiek pat patriotiška, kaip ir religiška. Stasys Garliauskas sakė, jog 50 ir 75 metų sukakčių minėjimai Šv. Antano parapijoje išplaukė iš vyčių iniciatyvos. Taigi kažkur fone yra Šv. Kazimieras, turįs burti išeivijos lietuvius tautiškai ir religiškai.

Baigiant pietus, žodį tarė klebonas Alfonsas Babonas. Jis, padėkojęs visiems už įdėtą darbą, priminė, jog Detroite ir jo priemiesčiuose yra daug lietuvių kilmės gyventojų. Jei sueisime, tuomet tik išsilaikysime ir klestėsime. Beje, arkivyskupija nori atgaivinti savo veiklą Detroite ir yra pasirengusi padėti lietuviams. Ar tik mes patys pajėgsime susiburti ir auginti Šv. Antano parapiją, kaip daro vyčiai su savo organizacija? Aš manau, kad galime tai padaryti.

Saulius Šimoliūnas

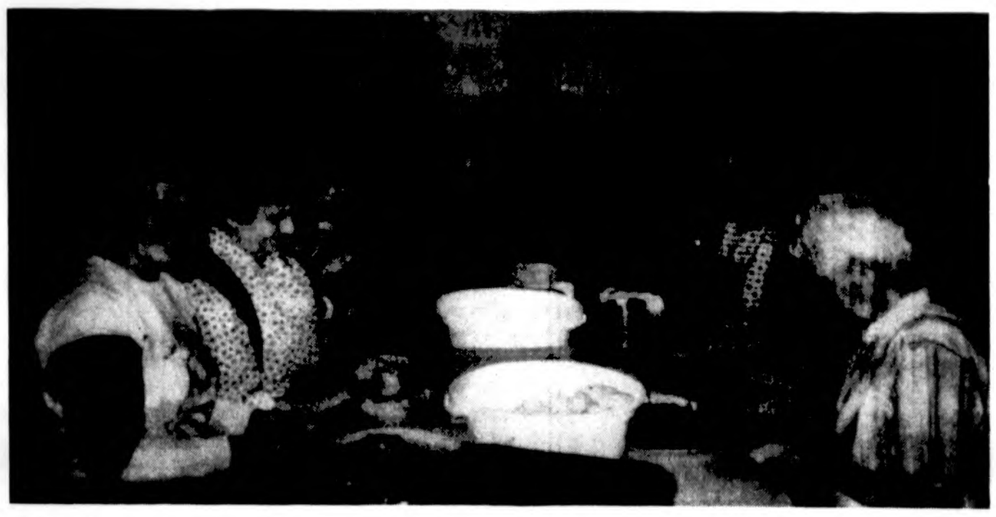

Omahos lietuvių Moterų draugijos narės skuta bulves visuomenei ruošiamiems cepelinų pietums.

STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS METINĖ GEGUŽINĖ

St. Butkaus šaulių kuopos gegužinėn, rugpjūčio 20 d. vykusion „Pilėnų" stovyklavietėje, arti Manchester miestelio, susirinko gražus būrys šaulių, jų draugų ir svečių iš arti ir toli. Diena graži, saulutė nešykštėjo svečius pašildyti šiltais spinduliais.

Šeimininkavo kuopos vadas Jonas Šostakas, jo žmona Rasa ir būrys talkininkių. Svečius vaišino ant anglių keptais viščiukais ir kitais skanumynais. Buvo paruoštas gausus maisto bufetas. LŠSI vadas Mykolas Abarius ir Albinas Andiušaitis, „Švyturio" jūrų šaulių kuopos narys, parūpino gėrimus ištroškusiems. Vyko įdomi programa — muzika ir dainos. Rasa Šostakienė grojo akordeonu, dainavo ir Danutė Petronienė, ir vėliau vadovavo bendram dainavimui, net visi „Pilėnai" skambėjo. Visi džiaugėsi ir linksminosi. Vyko ir laimėjimai, kuriuos pravedė Lidija Mingelienė ir Solomutė Grigaitienė. Dalyvavo arti 80 asmenų. Vadas Jonas Šostakas padėkojo visiems atsilankiusiems už paramą. LŠSI vadas Mykolas Abarius pranešė, kad Jonas Šostakas, dalyvaudamas V PLS/Žaidynėse Lietuvoje šaudymo varžybose laimėjo du bronzos medalius. Visi dalyviai buvo patenkinti maloniai tarp draugų gamtoje praleista sekmadienio popiete.

Regina Juškaitė

ĮSPŪDINGAS PARAPIJOS CHORO PASIRODYMAS

Šv. Antano lietuvių parapija Detroite, likusi vienintelė miesto ribose, deimantinį jubiliejų kartu su Lietuvos Vyčiais šventė sekmadienį, rugpjūčio 13 d. Prieš užbaigdamas iškilmingas šv. Mišias, kardinolas Adam Maida aukštai iškėlė bažnytinio choro giedojimą, pavadindamas „outstanding choir singing" ir pakvietė visus atsistoti ir plojimu išreiškti choro įvertinimą.

Prieš pat jubiliejaus chorinio darbo įpusėjimą, choras neteko Vytauto Kutkaus, kuris dėl sulaužytos kojos buvo gydomas ligoninėje. Dar skaudžiau choras pergyveno Stasio Petrausko mirtį, kuris, penkiolika metų giedojęs chore, mirė prieš pat jubiliejų — rugpjūčio 12 d.

Esu labai dėkingas Mykolui Abariui, Jonui Asminui, Pranui Bunikiui, Leopoldui Heiningui, Alfonsui Kaspučiui ir Vincui Žebertavičiui, talkinusiems vyrų balsų partijoms ir visam chorui už parodytą discipliną, kantriai pakėlusiam liepos ir rugpjūčio mėnesių didelius karščius. Ypač dėkojam muzikui Rimantui Kaspučiui, trompete papildžiusiam vargonų muziką ir kartu su vokalistais ir vargonų akompanimentu pabrėžusiam prasminius akcentus, nuskaidrinusiam vedamuosius balsus ir atlikime palaikiusiam pagrindinę liniją.

Dabar choras yra vasaros atostogose; repeticijų nebus iki spalio mėn. Nepamirština, kad choras lapkričio mėn. minės savo penkiolikos metų sukaktį.

S. Sližys

PALAIDOJOM A.A. STASĮ PETRAUSKĄ

Rugpjūčio 12 dieną, po ilgos ir sunkios ligos, Oakwood ligoninėje, mirė a.a. Stasys Petrauskas, 73 m. amžiaus. Velionis buvo Šv. Antano parapijos choro narys ir Detroito jūrų skautų „Šarūno" laivo steigėjas, „Baltijos" skautų tunto jūrų budžių vadovas. Priklausė „Švyturio" jūros šaulių kuopai.

Nuliūdę liko žmona Danutė Petrauskienė, podukra Yelena Popovich, seserys — Julija Zarankienė, Elena Kasputienė, Bronė Kulikauskienė ir Janė Vaitiekienė bei daug kitų giminių ir artimųjų.

Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė. Rugpjūčio 15 dieną Harris laidotuvių namuose vyko rožinis ir atsisveikinimas. Šeimos vardu kalbėjo Pranas Zaranka. St. Butkaus šaulių kuopa pagerbė velionį su kuopos vėliava. Skautai atsisveikino su savo broliu. Viešą atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė. Rugpjūčio 16 d. Šv. Antano parapijos klebonas, kun. Alf. Babonas aukojo gedulingas šv. Mišias Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedojo muz. Stasys Sližys ir Pranas Zaranka. Vargonavo Rimas Kasputis. Po Mišių velionis buvo nulydėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

lm

OMAHA, NE

PAGALBA VARGSTANTIEMS LIETUVOJE

Nedidelis lietuvių telkinys Omahoje, bet jame plaka daug gerų širdžių, norinčių padėti vargstantiems tėvynėje. Yra čia ir žmonių su patirtimi organizuoti vienokio ar kitokio pobūdžio pagalbą.

Patyrusių organizatorių dėka, nuo 1994 m. Padėkos dienos iki š.m. gegužės mėnesio, į Lietuvą buvo pasiųstos dvi didelės siuntos drabužių, avalynės, maisto produktų ir pinigų. Šiam dideliam darbui vadovavo ir jį organizavo skautininkės — Laima Antanėlienė, Gražina Reškevičienė ir Irena Lileikienė. Joms nuoširdžiai pritarė visuomenė ir skautų vyrija.

Labdaros vajų paskelbus, senasis skautų būklas parapijoje netrukus buvo prikrautas aukojamų drabužių, avalynės ir produktų dėžėmis ir maišais. Buvo gauta ir 786 dol. pinigais. Užsibrėžtam projektui, tačiau, reikėjo daug šimtų dolerių. Lėšų telkimui du kartus buvo suruošti cepelinų pietūs, kurie visuomet duoda nemažą pelną, bet ir darbo pareikalauja labai daug. Abejiems pietums buvo sunaudota daugiau negu 1,000 svarų bulvių. Šiais cepelinų pietumis pasimėgavo 600 lietuvių ir kitataučių. Už gautą pelną buvo nupirkta nemažai įvairių gėrybių: daug galionų valgomosios alyvos, aspirino, vaikams vitaminų, kakavos, cukraus, manų ir kitų naudingų produktų. Nupirkta gerų ir Lietuvoje labai reikalingų drabužių. Laima Antanėlienė gerų pažinčių K Mart parduotuvėse dėka, išpardavimų metu šiam labdaros projektui nupirko 100 porų įvairaus dydžio batų vaikams ir suaugusiems. Laima, negailėdama pastangų, apvažinėjo visą miestą, stengdamasi galimai pigiau supirkti siuntimui reikalingus daiktus.

Buvo pasiųsta 17-kai šeimų 55 siuntiniai (po 50 svarų ir daugiau). Kiekviename siuntinyje, šalia drabužių, buvo įdėta galionas alyvos, po 1000 tablečių aspirino, vitaminų ir maisto produktų. Įdėta ir po 20 dol. pinigais. Šeimoms su vaikais (atsižvelgiant į šeimos gausumą) teko po 2 ar 3 siuntiniai, kurių dvejuose buvo įdėta ir po 20 dol. pinigais. Vienas didelis siuntinys pasiųstas ir Nidos vaikų mokyklai. Vargstančių šeimų sąrašai buvo gauti iš LB Socialinio skyriaus vadovės Birutės Jasaitienės.

Mūsų visuomenė labai vertina šio vajaus pradininkes, darbščiąsias skautininkes Laimą, Gražiną ir Ireną, nes kilniam tikslui buvo atliktas didelis darbas. Laima ir Gražina, taupydamos nelengvai uždirbtus bei suaukotus pinigus, nebodamos ilgos ir varginančios kelionės, du kartus sunkvežimiu vežė siuntinius į Transpak siuntinių įstaigą Čikagoje.

Iš siuntinių gavėjų tėvynėje jau gauta keletas gražių padėkos laiškų Omahos lietuvių visuomenei ir skautams. Teko patirti, kad labdaros vajus bus tęsiamas, nes vajaus vadovė nerodo nuovargio. Visuomenė tam pritaria ir stengiasi padėti, o tai kursto norą dirbti. Šią vasarą Laima Antanėlienė daug laiko praleidžia Lietuvoje. Sąlygoms leidžiant, žadėjo aplankyti gavusias paramą gausesnes šeimas.

Tikimasi, kad cepelinų pietūs vėl bus ruošiami, nes jų paklausa didelė. Bus vėl malonu girdėti ramaus sekmadienio rytą, jau nuo 5 val. parapijos salėje cepelinų gaminančių skaučių ir skautų linksmai dainuojamas lietuviškas dainas. Jie visi Omahoje subrendo, čia sukūrė ir užaugino šeimas, visą laiką dalyvavo ir tebedalyvauja ne vien skautiškoje, bet ir visuomeninėje veikloje.

Omahiečiai gali džiaugtis, kad esant reikalui, visi noriai prisidedam. Malonu pripažinti, kad nors negausus mūsų telkinys, bet jame daug gerų širdžių, plakančių meile mūsų visų tėvynei ir jos žmonėms.

MOTERŲ DARBAI IR AUKOS

Omahos lietuvių Moterų klubas negausus, bet per 20 veiklos metų pirmaujantis įvairiems reikalams teikiamomis aukomis. O pajamos aukoms buvo įgytos vieningu ir nelengvu narių darbu ir asmeniškomis aukomis.

Ypač daug darbo ir energijos reikalavo du kartus klubo plačiai visuomenei ruošiami įvairių blynų pusryčiai. Būta ir nemažai kultūrinių renginių, tačiau jais sunku patraukti kitataučius. O mūsų moterų kepami blynai labai mėgstami ir kitataučių, kurie noriai blynų „puotoje" dalyvauja.

Po dvidešimties metų intensyvaus darbo, Moterų klube pradedamas jausti nuovargis ir šiuo metu apsiribojama tik blynų pusryčių ruošimu. Šių metų pavasarį blynų „puotos" renginys buvo labai sėkmingas. O siekiant pajamas padidinti, pirmininkė Irena Matz gražiai paruošė dovanomis apkrautą „laimės šulinio" stalą. Uoli „laimės šulinio" bilietėlių platintoja Dana Praitienė neaplenkė nė vieno pusryčių dalyvio, kurie noriai visus išpirko. Atrodo, kad laimėjimai yra maloni pramoga, o rengėjoms teikia gražias pajamas. Laimėjimams dovanėles aukoja klubo narės ir gerieji klubo rėmėjai. Jiems visiems nuoširdus ačiū. Moterų klubas yra labai dėkingas lietuvių visuomenei, dalyvaujančiai blynų pusryčiuose ir į juos atsivedantiems savo draugus amerikiečius.

Po sėkmingo darbo ir geros pelno „pjūties" Moterų klubas per visuotinį narių susirinkimą atidarė savo „bankelį" ir su malonumu savo nuoširdaus darbo vaisių — 1,250 dol., paskirstė šiems reikalams: Lietuvių fondui — 250 dol., Draugo fondui — 200 dol., Panevėžio vaikų prieglaudai — 500 dol., Panevėžio Kūdikių namams — 200 dol. „Saulutės" globojamiems našlaičiams — 50 dol. ir Lietuvos Kaimo vaikų šalpai — 50 dol.

Laiko tėkmėje keičiasi klubo narių sudėtis. Keletas jau iškeliavo Amžinybėn. Dvidešimtmetį daug ir nuoširdžiai dirbusios nostalgiškai prisimena gražią ir darbingą klubo pradžią su rūpesčiu žvelgdamos į ateitį. Būtų labai gera, kad naujosios narės sektų pradininkių pėdomis ir tęstų prasmingą darbą lietuvybės išlaikymui ir mūsų žmonių palaikymui Lietuvoje.

Jadvyga Povilaitienė

Lietuvos Vyčių veikla

POSĖDŽIAVO „PAGALBA LIETUVAI" DIREKTORIŲ TARYBA

Novi, MI, vykusio 82-jo Lietuvos Vyčių seimo metu, rugpjūčio 11 d., Novi Hilton viešbutyje buvo susirinkusi „Pagalba Lietuvai" organizacijos direktorių taryba. Dvasios vadui kun. Juozui Anderloniui sukalbėjus maldą, posėdžiui vadovavęs Robert Boris pranešė apie praėjusių metų veiklą. Per 1994-95 metus buvo išsiųsta vienuolika talpintuvų. Trys šių talpintuvų buvo pasiųsti iš Catholic Medical Mission Board New Yorke, kuriuose buvo siunčiami vien tik vaistai. Visi talpintuvai pasiekė Lietuvą geram stovyje. Nuo š.m. kovo mėn. talpintuvai priimami Klaipėdoje ir vežami į nurodytas vietas. Detroito Šv. Petro lietuvių bažnyčios įrengimai buvo pasiųsti Alytuje statomos Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčiai, kun. Leonui Jakimavičiui. Sužinota, kad tos bažnyčios mažoji koplyčia bus pavadinta Šv. Petro koplyčia.

Antras metinis Michigan State universiteto buvusio vyr. trenerio George Perles golfo turnyras įvyko š.m. birželio 12 d. Šis turnyras davė 8,000 dol. pelno, kuris buvo paskirtas „Pagalba Lietuvai".

„Pagalba Lietuvai" laikraštėlis Nr. 2 išėjo gruodžio mėn. ir buvo gauta 3,985 dol. aukų. Šio laikraštėlio Nr. 3 ruošiamas spaudai ir bus išsiųstas rugsėjo pabaigoje.

Patariamosios tarybos nariai vis dar ieško finansinės paramos ištyrimui galimybių ligoninės statybai Lietuvoje. Mercy International Health Services (MIHS) šiuo reikalu kreipėsi į įvairius fondus. Iki šiol dar negauta atsakymų.

Šiame posėdyje dalyvavo svečiai: kun. Gintaras Grušas, Vincas Boris ir dr. Michael Acromite.

Posėdis baigtas malda.

Regina Juškaitė

• **Šiandien Marshall Field** krautuvė plačiai žinoma, bet daugelis nežino, kad Čikagoje ji pirmą kartą atidaryta 1866 m. spalio 12 d. prie State ir Wabash gatvių.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą
Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

ČIA AMERIKA, ŽMONĖS

VYTAUTAS VOLERTAS

Šį kraštą, Jungtines Amerikos Valstijas, paprasčiau vadiname Amerika. Taip buvo nuo senų laikų. Taip liko iki šiandien. Kai mokiausi geografiją ir pradėjau suprasti skirtumą tarp kontinentų bei valstybių, galvodavau, kad mano tėvai ir kaimynai, geri Seirijų apylinkės dzūkai, nesiorientuodavo. Jiems tik Amerika ir Amerika, bet ne JAV... Man buvo dvi Amerikos, Šiaurės ir Pietų. Šiandien, po daugelio metų, praradęs visas gudrybes apie dvi Amerikas, sutinku su tėvais: gyvenu Amerikoje.

Kanada yra Kanada. Niekas nesako, kad ji yra Šiaurės Amerika. Mielas, labai paslaugus kraštas, mieli ir paslaugūs jos žmonės, patriotiški, nešykštūs lietuviai. Gaila, kad prof. K. Pašktas neieškojo mums ten, Kanadoje, kampelio.

Brazilija, Argentina, Uragvajus. Niekas kalbose nepabrėžia, kad tai Pitų Amerika. Tai Brazilija, Argentina, Uragvajus, daug ir kitokių „gvajų", kuriuose yra sunku žmonėms verstis.

Mūsų Amerika pirmoji pasigamino atominę bombą, bet tie patys jos mokslininkai visas bombos paslaptis atidavė sovietijai. Čia gyveno, čia jautėsi saugūs nuo Hitlerio šėlsnio, čia dirbo ir gerai uždirbo, tačiau šnipinėjo priešui. Pirmą savo branduolinę bombą Amerika išsprogdino virš Japonijos ir išgelbėjo gal porą šimtų tūkstančių savo karių. Bet šiandien gailisi, ašaroja. Kartu verkia ir japonai, bet Pearl Harbor neužsimena.

Amerika, laimėjusi Antrąjį pasaulinį karą, Stalinui dovanojo Baltijos valstybes, visą Rytų Europą ir Karaliaučiaus (ne Kaliningrado!) sritį. Toks mielaširdingas buvo šio krašto Rooseveltas... Prezidentas Fordas nežinojo, kad jo laiku Lenkijai diktavo sovietija. Kitas prezidentas, George Bush, dar tik prieš 6 metus maldavo ukrainiečius, kad ši 55 milijonų tauta liktų Sovietų Sąjungoje. Šiuolaikinis Amerikos prezidentas Bill Clinton bijo Bosnijos ir cigarečių.

Ar tai politinių bailių kraštas? Ne. Juk Lincolnas neatsisakė pilietinio karo, naikindamas vergiją. Amerika du kartus sutriuškino Vokietiją. Ji neseniai ginklu spustelėjo Panamą, prie žemės pririetė Iraką, kantrybe išgriovė sovietiją, pagaliau per daugelį dešimtmečių nepripažino, kad Rusijos bolševikai teisėtai viešpatauja Baltijos šalyse. Didelė, didelė kantrybė.

Amerika iš savo mokyklų išpūtė maldą; toleruoja, beveik skatina, iškrypėliškumą; paima iš darbštaus piliečio dalį jo uždarbio ir, socialinės globos vardu, jį atiduoda patentuotiems tinginiams; propaguoja linksmumus, neprisimena, kad kažkada galėjo turėti šiokią tokią teisę moralė. Amerika yra atstumta prie kiaurybės briaunos. Bet, kai bandoma suduoti paskutinį stuktelėjimą, ji pradeda atkakliai priešintis.

Amerikiečiai žiauriausiai išnaikino indėnus, bet atkakliai gina žmogaus teises čia ir visame pasaulyje. Jie milijardais šelpia nuskurdusias tautas, ypač labiausiai „neturtingą" Izraelį, kuriam skiria pasakiškas sumas. Amerikoje gyvenama prabangiausiai, bet sakoma, kad čia esą milijonai badaujančių. Tačiau gatvėse, prie šiukšlių dėžių, mėtosi vos pradėtos valgyti dešrelės, pyragaičiai, suteptiniai. Vasaros metu prie vandens, kuriame maudosi krašto varguomenė, yra paliekami geri batai, kelnės, rankšluosčiai, kojinės. Ir nei vienas varguolis jų nepasigenda, nei vienas nepasiima.

Amerikoje prabanga ir keistas skurdas. Naujai pastatyti butai varguomenei, naujai tos pačios varguomenės butuose išdaužyti langai. Tuščios kišenės duonai, pilnos saujos dolerių narkotikams. Nestinga žmonių maldos namuose, gausu chuliganizmo ir net žudynių. Konservatoriai skelbia pavojų, liberalai kviečia moti ranka į moralę ir įstatymus, ir gyventi savo protu, nors jo visai neturėtum. Žaidimų, žaidimų! O duoną valdžia padalins.

Keista Amerika. Bet joje milijonai tvarkingų varguolių rado gražų gyvenimą. Keistoje Amerikoje neprasilavinęs žmogelis nesulaukė paniekinimo. Jei rūpinosi ir dirbo, namuose ir gatvėje galėjo lygintis su profesoriais. Jei kokia nelaimė paliko fizinius nenormalumus, į tokį žmogų niekas nerodė pirštais ir iš jo nesišaipė. Amerikoje gyvena visi, kas nori gyventi. Čia vargsta tik vienas kitas, didelės nelaimės ištiktas, ir visi suklydėliai bei tinginiai.

Čia Amerika, žmonės!

Yra kita, mums gerai žinoma šalis. Už plačių vandenėlių. Ją vadino Didžiąja Lietuvos Kunigaikštija, vėliau Rusijos vakariniu pakraščiu, tada nepriklausoma Baltijos valstybe, tada kažkokių tarybų respublika. Aš ją Lietuva vadinu. Lankos, javai, upės, ežerai, miškai su gojeliais, žmonės su džiaugsmais ir rūpestėliais — Lietuva.

Ir ten visko yra. Ir ten tūkstančiai keistenybių: buvusių komunistų valdžia su senais komunistiniais būdais; iš Rusijos platumų atsidaužę ir ne vieną lietuvį talkininkais prisivilioję aferistai, plėšikai, vagys, kriminalistai; aukštieji administracijos pareigūnai, kurie tik savęs žiūri; draugų valdžia draugams. Iš aukštų pareigūnų nereikalaujant turto ir pajamų deklaravimo, išduodami leidimai aferistams veikti valdžioje ir tarp žmonių. Eksportuojami žemės ūkio produktai, o vėliau lygiai toks pats kiekis importuojamas už dvigubą kainą. Didelis eilinio piliečio skurdas.

Taigi — ir didelis eilinio piliečio skurdas. Jų, tų sąžiningų, darbščių, pareigingų ir skurstančių eilinių piliečių yra daugumą. Dėl šios daugumos mums Lietuva yra brangi Lietuva.

Kiekviename krašte tvarkos įgyvendinimas ir palaikymas kainuoja daug pastangų. Piliečių aprūpinimas duona, pastoge, sveikatos apsauga ir mokslo institucijomis reikalauja protingo, doro, atkaklaus administravimo. Administracijos branduolys yra sudaromas rinkimais.

Yra daug piktų, negražių kalbų apie dabartinę Lietuvą. Nemaža tų žodžių dalis kilo iš netvarkos, iš pavydo, iš įsibėgėjimo neigiamai kalbėti, iš patyčinio kiršinimo. Tačiau nepaliaujamas kaltininkų ieškojimas be jokios minties, kaip pagelbėti blogį išversti į gerąją pusę, yra bevaisis. Geriausia, kai teisieji randa neteisiuosius, įrodo jų kaltumą tikrais ženklais (pvz., grobstymo faktais), nubaudžia pagal įstatymą, bet ne pagal giminystę ar draugiškumą, šiuos tipus supažindina su visuomene ir jų, pašalintųjų, vietoje suranda dorus darbininkus.

Yra Amerika, yra Lietuva. Ir čia, ir ten artėja rinkimai, doros administracijos iešojimo laikas, jei šiuolaikinė tikrai nedora.

Lietuvos ir išeivijos lietuvių šaulių susitikimas įvykęs šią vasarą. Iš kairės: Lietuvos Šaulių sąjungos vado pavaduotojas Stasys Ignatavičius, sąjungos iždininkas Juozas Petrikas, Lietuvių Šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius, Lietuvos Šaulių sąjungos garbės šaulys išeivijoje Klemensas Stravinskas, „Trimito" redaktorė Laima Užkurnienė, Lietuvos Šaulių sąjungos vadas Rimvydas Mintautas ir Lietuvos Šaulių sąjungos II skyriaus viršininkas Vytautas Žiūra.

KĄ RINKSIME LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTU?

Lietuvos žmones jaudina susidariusi socialinė-ekonominė situacija ir dabartinės valdžios nesugebėjimas ūkininkauti, tebevykstantis tolimesnis žmonių nuskurdinimas, ekonomijos žlugdymas bei nepasitikėjimą kelianti užsienio politika. Todėl daugelis mano ir tikisi, kad situaciją galima pakeisti tik pakeitus jėgų santykį Seime. O tai galima padaryti tik išrinkus į šią instituciją dorus ir kompetentingus žmones, kuriems tautos interesai būtų aukščiau už partinius, grupinius bei asmeninius. Nemažiau yra svarbi valstybės valdyme ir prezidento rolė. Tačiau, kaip matome A. Brazauskui nesiseka būti visos tautos prezidentu. Todėl politikų debatuose ir visuomenės sluoksniuose vis plačiau kalbama apie tai, kas šiuo metu galėtų atstovauti visiems politiniams sluoksniams, sugebėtų suvienyti mūsų tautą, padėti jai išbristi iš ekonominės suirutės, tinkamai spręsti tarpvalstybines problemas, apginant ir išsaugojant Lietuvos interesus, stiprinant valstybingumą.

Norėtųsi tikėti, kad ateinančiais prezidento rinkimais nebandys spekuliuoti, kai kurios jėgos siųsdamos įsiregistruoti „savo" kandidatus-nevykėlius tam, kad kompromituotų mūsų šalį, mūsų tautą, mūsų valstybę.

Negailestinga mirtis atėmė iš mūsų tarpo vieną iš realių kandidatų į prezidento postą — Stasį Lozoraitį. Tarp kitų kandidatų į būsimo prezidento kėdę visuomenės sluoksniuose aptariama ir Valdo Adamkaus pavardė. Iš kai kurių p. Adamkaus pasisakymų galima suprasti, kad, susidarius jam priimtinom sąlygom, jis sutiktų kandidatuoti. Maniau, kad lydėdamas kelionėje po Lietuvą S. Lozoraitį ankstesnės prezidento rinkiminės kampanijos metu, V. Adamkus turėjo galimybę, susitinkant su žmonėmis, susipažinti su tikrąja padėtimi Lietuvoje, o taip pat pajusti S. Lozoraičio programines nuostatas bei pažiūras, o tuo pačiu ir į kokias jėgas galima ir reikia orientuotis, norint laimėti rinkimus. Maniau, kad V. Adamkus po minėto bendradarbiavimo su S. Lozoraičiu ir įvertindamas dabartinės valdžios tuomet nekorektiškus žingsnius, kai buvo išprašytas iš šalies, susidarė neblogą vaizdą apie padėtį Lietuvoje. Tačiau išklausęs V. Adamkaus interviu (š.m. liepos 16 d. Tele-3) laidoje „Naujienos nuomonės", labai nustebau išgirdęs, kad jis ir toliau deda viltis į trečiąją jėgą, kuri, anot V. Adamkaus, paėmusi valdžią, išgelbės Lietuvą. Bet tos jėgos nėra ir, manau, kad ji staiga per metus neatsiras. Tai parodė rinkimų rezultatai į savivaldybes. Už šias jėgas (turiu omenyje centristus, liberalus, socialdemokratus ir kitus, pretenduojančius į trečią jėgą) žmonės nebalsavo ir netikiu, kad balsuos ateityje. Manau, kad jau atėjo laikas plačiau pradėti viešas diskusijas aptariant galimus kandidatus tiek į būsimą Lietuvos Seimą, tiek ir į prezidento postą.

Vytautas Nezgada

Danutė Bindokienė

Irakas mėgsta pavojingus žaidimus

Karo lauke, kai prieš viena kitą įsitvirtina dvi priešų kariuomenės, viduryje pasilieka „niekieno žemė", kurioje yra beveik saugu. Patrankų sviediniai skrenda virš gyventojų galvų, bet, kol frontas nepajuda, per didelio pavojaus nėra. Tai nelyginant uragano centras — „akis", apie kurią sukasi baisus gamtos jėgų šėlsmas, o toje „akyje" visiška ramybė — bent laikinai. Galima sakyti, kad šiuo metu mūsų planeta gyvena tarp dviejų priešingybių: karo ir taikos. Tai vienoje, tai kitoje pasaulio vietoje nuolat įsiliepsnoja karo gaisrai, bet juos dar pavyksta užgesinti (arba prigesinti) anksti, kol neišsiplečia į visuotinį, pasaulinį „uraganą", šluojantį nuo žemės paviršiaus, kas tik ant kelio pasitaiko.

Daug jaunesniųjų amerikiečių neprisimena Antrojo pasaulinio karo, užsibaigusio prieš 50 metų; daug šiame krašte jau gimė po Korėjos ar Vietnamo karo, bet (išskyrus visai mažus vaikus) visi atsimena 1990 m. kovas Persų įlankoje — juk kiekvienas televizijos ekrane savo akimis matėme ir to karo pradžią, ir eigą, ir pasekmes. Tuo metu visa Amerika pražydo patriotiškumu: visur plevėsavo vėliavos ir plazdeno geltoni kaspinai, kad saugiai iš tolimo krašto grįžtų kariai. Greitai „susitvarkyti" su Iraku pasidarė valstybinės garbės reikalas. Ir buvo „susitvarkyta". Beveik...

Persų įlankos karo pabaiga atėjo palyginti greitai, kai Irako kariuomenė buvo sutriuškinta ir išvyta iš Kuwaito, tačiau nenugalėtas liko Irako diktatorius Saddam Hussein ir jau keletą kartų sugebėjo žaisti pavojingą žaidimą, įtraukiant į jį Jungtines Tautas ir ypač Ameriką. Atrodo, kad Husseino gyvenimo tikslas yra pažiūrėti, kaip toli gali „pastumti imperialistinę Ameriką", o galbūt atrasti jos „Achilo kulnį" ir vėl pajudėti per kaimyninių valstybių sienas. Kol kas jo pastangos bergždžios.

Kai pernai spalio mėnesį Irako kariuomenės daliniai pradėjo vėl traukti į Kuwaito pasienį, JAV prezidentas Bill Clinton bematant įsakė į Persų įlanką permesti pakankamai savo pajėgų, kad Hussein prarastų ūpą užsikabinėti ir Kuwaitą, ir Ameriką. Prieš maždaug šešias savaites JAV špionažo tinklas painformavo savo vyriausybę, kad irakiečiai vėl nerimsta: įvairios kariuomenės pajėgų šakos pamažu juda Kuwaito link. Rugpjūčio 8 d. įvyko kitas netikėtumas: į kaimyninį Jordaną pabėgo ir pasiprašė prieglobsčio du Saddam Hussein žentai su žmonomis. Ir ne bet kokie žentai! Abu pabėgėliai (broliai) buvo įtakingi Irako vyriausybėje: ltn. gen. Hussein Kamel al-Majid savo žinioje turėjo visą Irako karinę ir civilinę pramonę, o jo brolis Saddam Kamel al-Majid buvo Irako diktatoriaus asmeninis sargybinis. Pabėgėliai patvirtino žinias, kad Irakas šį mėnesį ketino pulti Jordaną, Saudi Arabiją ir Kuwaitą, bet dabar kėslų atsisakęs. Bėgliai su savimi atsinešė ir daugiau svarbios informacijos, sukeldami Saddam Hussein nesuvaldomą pyktį ir dar didesnę neapykantą Amerikai — ir Jordanui, su kuriuo iki šiol turėjo gan draugiškus ryšius.

Tuo tarpu Bill Clinton įsakė pagreitinti Kuwaite numatytas karines pratybas ir pasiuntė į Persų įlanką karinius laivus su ginklais, maistu bei kitais reikmenimis galimom kautynėm. Taip ir kabo Damoklo kardas kažkur virš smėletos, nafta pritvinkusios dykumos, kur iš vienos pusės rikiuojasi irakiečiai, kitoje — vyksta „karinės pratybos", o mes laukiame, sulaikę kvėpavimą, kas bus toliau (visai, kaip „muilo operose"): ar Saddam Hussein vėl pasitrauks, kaip pernai; ar dykumų smėlis vėl nusidažys krauju, kaip prieš ketverius metus, o gal Amerikos prezidentas tikrai per greitai ir per stipriai reagavo (kaip tvirtina Husseinas), matydamas pavojų ten, kur jo dar nedaug tėra? Žinoma, Irako grūmojimas yra mūsų prezidentui naudingas, nes akivaizdžiai primena respublikoniškam Senatui ir Atstovų rūmams, kad nedrįstų apkarpyti karinio biudžeto...

Tuo tarpu eilinis Amerikos pilietis, kuris iš viso bent kiek domisi ir seka pasaulinius įvykius, be abejo, mąsto vienas sau: kodėl Bill Clinton taip žaibiškai skuba ginti Kuwaito; kodėl ramiai metų metais stebėjo žudynes Bosnijoje-Herzegovinoje; kodėl palaikė Boris Jelciną ir Rusiją, kai buvo užpulta Čečėnija?

TRYS SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

15 **Sentimentalios kelionės dienoraštis**

Gerai išsimiegojusi patogioje viešbučio lovoje, laiku telefono pažadinta, pavalgiusi šį kartą nemokamus, labai gerus pusryčius, atvykau į aerodromą, kuriame buvau greitai aptarnauta skrydžiui per Atlantą į Ameriką ir galėjau pasirinkti vietą prie lango. Pakilus lėktuvui supratau, kad tai bus lygiai toks pat nepatogus skrydis kaip prieš tris savaites. Kaip po varginančios nakties nusileidome Newark aerodrome, kuriame reikia pereiti per muitų ir pasų kontrolę, pradėjau nuogąstauti, kad nepajėgsiu pakelti savo lagaminų. Tačiau šį kartą, matomai patarnaujant iš užjūrio atvykstantiems keleiviams, prie rampos stovėjo ilga eilė vežimėlių, bet, pamačiusi vieną savo lagaminą, jo niekaip negalėjau nutraukti nuo rampos. Šalia stovėjęs pareigūnas pašoko man pagelbėti ir paklausė, ar aš turinti dar vieną. Man teigiamai atsakius ir parodžius antrą lagaminą, jis vėl paslaugiai jį nukėlė nuo rampos ir įkėlė į vežimėlį. Žinojau, kad tai nebūta nešiko, bet pareigūno, aš jam gražiai padėkojau ir pabrėžiau žinanti, kad tai ne jo pareiga.

Viena ranka stumdama vežimėlį, kitoje rankoje nešina muito deklaracijos lapeliu, kurį užpildžiau lėktuve, prisiartinau prie muitininko. Vos žvilgtelėjęs į mano pasą ir į lapelį, jį užantspaudavo, su šypsena pasveikino, sugrįžus į namus. Netoliese buvo „Continental" lėktuvo tarnautojai, kurie nukėlė mano lagaminus, kad jie tuo pačiu lėktuvu pasiektų Clevelandą. Net nusijuokiau, kad be reikalo sielojausi dėl savo sunkios naštos. Po gan trumpo skrydžio Clevelande lėktuvas nusileido beveik pusę valandos prieš numatytą laiką, ką ir lėktuvo kapitonas buvo pranešęs. Išėjus laukiu — niekas manęs nepasitinka. Buvau bepradedanti jaudintis, kai staiga, maždaug apie tvarkaraštyje numatytą nusileidimo laiką, pasirodo mano sūnus Rimas. Puolėme vienas kitam į glėbį ir abu pradėjome juoktis. „Juk tai negirdėta, kad lėktuvas nusileistų per anksti — jie paprastai vėluoja", atsiduso mano sūnus. „Nejaugi manei, mamyte, kad tavęs niekas nepasitiks?", jis beveik priekaištingai pridėjo. Pasiekus bagažinę, mano sūnus, jaunas stiprus vyras stebėjosi, kad oro linijos neriboja lagaminų svorio... Pasigedau ir savo dukros su žentu, bet be reikalo — jie manęs laukė mano namuose, paruošę vaišes, šaldytuvą papildę šviežiais maisto produktais. Pradėjus atidarinėti lagaminus, stebėjosi jų turiniu, bet kai dukra pamatė didžiulį lietuviškos duonos kepalą, tuoj jį stvėrė ir nutarė, kad bent trečdalis priklausysiąs jai...

Atsipeikėjus nuo kelionės ir laiko pasikeitimo, susitikau su savo pažįstamais ir draugais, kurie mane klausinėjo apie mano įspūdžius Lietuvoje. „Kaip atrodo Lietuva dabar?", buvo dažniausiai kartojamas klausimas. Nei vienu, nei dviem sakiniais į juos neįmanoma atsakyti. Šį kartą mačiau Lietuvą iš visų pusių, iš arčiau, negu savo ankstyvesnių viešnagių metu. Lankiau muziejus, bibliotekas, įstaigas, archyvus, karo bazę, bet taip pat pamačiau ir kitą Lietuvos veidą, kuriame labai skaudžiai išryškėjo pilietinio įsipareigojimo stoka, trūkumas pareigos supratimo, nenoras talkininkauti bendros tvarkos labui, visiškas abejingumas aplinkai, nes „tai ne mano"...

Tačiau taip pat pamačiau ir teigiamą pasikeitimą. Vilniaus aerodrome, kuriame lankosi daug užsieniečių, tarnautojai yra mandagūs, paslaugūs, ir net nusišypso. Taip pat į gerą pusę yra pasikeitęs parduotuvių ir restoranų personalas. Tačiau nepajėgiu suprasti, kad yra ir lėšos, ir sąlygos restauruoti ir išlaikyti primityvios Lietuvos istorines liekanas, bet į didžios vertės meno ir kultūros paminklus kreipiama mažai dėmesio. Dabar negaliu prisiminti, kurio dvaro rūmuose yra įrengtas muziejus, bet išsigandau pamačiusi, kad pokylių salėje ir salone buvo išstatyti ir išdėlioti... ūkio padargai, žagrės, plūgai, grėbliai, šakės... Net ir buvusiuose didikų rūmuose įsisteigusios ministerijos ar kitos įstaigos nededa pastangų atstatyti jų buvusį grožį ir restauruoti sunkiai įkainojamas meno vertybes, aptvarkyti aptrupėjusias sienas, sutaisyti laiptus ir turėklus. Savaime suprantama, kad kaltė tenka buvusiai santvarkai, bet iš daugelio asmenų teko išgirsti, kad, ypač dvaruose ir ūkiuose, vandalizmą vykdė patys lietuviai, vogė statybinę medžiagą, daužė langus, plėšė, kaip tik išmanydami. Prisiminus taip gražiai apdainuotus Lietuvos kaimus, verkė širdis, matant apsišiukšlinusias sodybas, apgriuvusias tvoreles, darželių ir gėlių lysvių nebuvimą. Sunku suprasti ir tuos kontrastus, kad, apsilankiusi ir keliose kukliose kaimo trobelėse, mačiau gražius, išblizgintus baldus, gerus indus, televizijos aparatus, bet aplink namus mėtėsi šiukšlės, šakos, lentgaliai... Tačiau Lietuvos gamtovaizdis dar išlikęs maironiškas. Važiuojant bet kokiu keliu, žavėjo aukšti medžiai, akį džiugino būsimo derliaus pažadai, sraunios upės, tyvuliuojantys ežerai, kurių pakrantėse ilsėjosi vasarotojai ir linksmai išdykavo žaisdami vaikučiai.

Tradicinis lietuviškas vaišingumas išliko, ką pastebėjau net ir netikėtų apsilankymų metu. Nepaisant priekaištų, Lietuva yra gyva, tik sunkiai keliasi iš penkių dešimtmečių dvasinio letargo, todėl daug ką reikia suprasti ir atleisti. Abipusiškas Lietuvos ir užsienio lietuvių bendravimas, vengimas suvedinėti sąskaitas, šmeižti, be rimto pagrindo kritikuoti, padės Lietuvai atsistatyti ir moraliai, ir materialiai. Ne vien investicijų jai reikia, bet krikščioniškos meilės ir širdies. Esu savo viešnage labai patenkinta ne vien todėl, kad buvau gražiai priimta ir pagerbta, bet kad galėjau su Lietuva suartėti ir ją pamatyti tokią, kokia ji iš tikrųjų yra. Nenusivyliau, tik, ją iš visų pusių pažinusi, dar giliau supratau, kaip jai reikalinga mūsų talka ir meilė.

(Pabaiga)

STUDIJUOJANTI, ŠOKANTI IR DAINUOJANTI „DAINAVA"

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Kai saulėtą rugpjūčio 6 d. popietę „Dainavos" „Baltųjų rūmų" salėje Švietimo tarybos atstovės registravo, iš įvairių Amerikos pakraščių suvažiavusius, dalyvius į XXIX lituanistinio švietimo mokytojų, tėvų ir jaunimo savaitę, nuotaika buvo pakili, sveikinantis su seniai matytais pažįstamais ir kolegomis, susipažįstant su naujais. Pasiskirstę kambariuose, vartėme mums įteiktus aplankus, kuriuose buvo daug naudingos informacijos, jų tarpe vadovų ir dalyvių sąrašas su adresais ir telefonais, paskaitų eiga ir temos, o gale — klausimų lapas, skirtas savaitės įvertinimui. Malonu, kad jau antrą vasarą buvau apgyvendinta tame pačiame kambaryje su aktore Onute Lukiene, kurios gimtadienis sutampa su manuoju ir abi esame „libros". Į kursus užsiregistravo 167 dalyviai, bet savaitės bėgyje dešimt išvyko į namus. Dalyvavo 33 aktyvūs mokytojai ir vedėjai ir buvo pranešta, kad veikia 23 lituanistinės mokyklos, jų tarpe Colorado ir Wisconsino valstijose pereitą rudenį atsidariusios dvi naujos. Tuo faktu nepaprastai džiaugiasi Švietim[illegible]arybos pirmininkė Regina K[illegible]ienė.

Studijų savaitę atidarė, jau ketverius metus vadovės pareigas einanti, energinga Angelė Bailey, atgabenusi milžinišką savaitės plakatą, kurį pakabino paskaitų salėje. Pasveikinusi atvykusius, jį pakvietė LB Švietimo tarybos pirm. Reginą Kučienę tarti žodį. Tai neišsiamiamos energijos ir sumanumo moteris, suorganizavusi programą, sukvietusi paskaitininkus ir patarnavimo personalą. Jai talkininkauja jos vyras Viktoras Kučas, be kurio talkos, kaip ji tą pakartotinai pabrėžė, jos darbas būtų sunkiai įmanomas. Po jos, anglų kalba, į priekyje sėdinčius vaikus, su humoru kreipėsi pedagogė Jūratė Krokytė-Stirbienė. Švietimo tarybos narė Vida Brazaitytė pranešė, kad intensyviai dirbama, iš pagrindų keičiant lituanistinių mokyklų programas ir tikimasi tą darbą užbaigti iki mokslo metų pradžios. Toliau vyko mokytojų ir vedėjų pranešimai. Mokytojų daugumą sudarė pradžios mokyklų mokytojos, daugumoje jaunos ir jau gimusios Amerikoje. Dalyvių tarpe buvo ir iš Lietuvos atvykusių specialistų. Valda Sikora, iš profesijos medicinos gailestingoji sesuo, kuriai buvo pavesta klausytojus supažindinti su paskaitininkais, prieš šešerius metus atvyko į Ameriką, ištekėjusi už lietuvių kilmės jaunuolio. Ji dėstys šokius ir folklorą Baltimorės lituanistinėje mokykloje, o jos ketvirtus metus einantis sūnelis Paulius lanko „Kiškiukių" mokyklą. Chorvedys Alfonsas Seniūnas, baigęs Lietuvos konservatoriją, tipingas chorinio dainavimo mokytojas, vadovavo dainoms, giesmėms, akompanavo pamaldų ir grojo šokių bei vakaronių metu. Jo dainavimo pamokos prasidėjo teorija, aiškinant galvos ir kaklo laikyseną, balso pastatymą, kvėpavimą. Vakaronių organizuotoja Egidija Matulionienė, Lietuvoje baigusi universitetą, 1986 metais su savo vyru atvyko į JAV, Lietuvoje dirbusi Kultūros ir švietimo ministerijoje kaip Vakarų pasaulio lituanistinių mokyklų koordinatorė ir palaikymo ryšių su tautiečiais užsienyje darbuotoja. Ji dėsto Kristijono Donelaičio pradžios mokykloje. Tautinių šokių specialistė, choreografė Ligija Tautkuvienė, baigusi Klaipėdos konservatoriją, jau ketvirti metai gyvena Amerikoje ir antrą kartą dalyvauja studijų savaitėje. Mokytoja Nomėda Šilgalienė, į Ameriką atvykusi prieš dvejus metus, pereitais metais taip pat dalyvavo studijų savaitėje.

Sekmadienio vakaras praėjo su kun. Juozo Vaišnio,SJ aukotomis šv. Mišiomis, po kurių visi pasivaišino puikia vakariene, šeimininkaujant patyrusiai virėjai Onai Norvilienei ir jos padėjėjai Aldonai Radzevičienei. Buvo gražu stebėti valgykloje patarnaujantį jaunimą. Vakare įvyko susipažinimo vakaras su dainomis ir šokiais, kurių metų linksmai pasirodė jaunimas ir vyresnieji, kartu „suvaidinę" ir pašokę „Du gaideliai".

Nuo pirmadienio ryto viskas vyko pagal nustatytą dienotvarkę, kurios detalės buvo iškabinamos raštinės lange. Diena prasidėdavo dr. Juozo Kasinsko vadovaujama rytine mankšta. Po Amerikos ir Lietuvos vėliavos pakėlimo, vadovaujant komendantui dr. Edvardui Misevičiui, ir sočiai papusryčiavus, vyko lietuvių kalbos žinovo kun. Juozo Vaišnio lietuvių kalbos pamokos, pravestos su humoru, diktantais ir net „bausmėmis". Dienos bėgyje dalyviai buvo pasiskirstę į darbo grupes, atskirai pravedant kursus lietuvių kalbos nemokantiems, kuriems, pagal kalbos mokėjimo lygį, dėstė Vytautas Jonaitis, Rūta Udrienė, Gražina Vižinienė ir Bronius Krokys. Vaikų programos vyko daugiausia gamtoje, arti žaviojo Spyglio ežero. Su malonumu teko pastebėti, kad šįmet su vaikais dirbantis jaunimas labai rimtai ėjo savo pareigas, tai vaikai buvo ramūs, tvarkingi ir drausmingi. Kas vakarą kursų kepelionas kun. Juozas Vaišnys aukojo Mišias, o po Mišių žygiavome į vėliavų nuleidimą ir vakarienę.

Jūratė-Krokytė Stirbienė, specialios pedagogikos mokytoja Philadelphijos valstybinėse mokyklose, ruošianti doktorato tezę „Vadovavimas švietimui", 14 metų dėstanti lituanistinėje mokykloje, mokytojų grupėms skaitė keletą pedagogikos paskaitų, bet ir visai savaitės publikai ji skaitė turiningą paskaitą apie mokyklos darbo paruošimą, pagal „didįjį mokymo planą" su metodika ir siekiais, viską iliustruojant, kruopščiai paruošta medžiaga.

Kiekvienai dienai buvo numatytos paskaitos. Pirmadienį aš kalbėjau apie Šatrijos Raganą-Marįją Pečkauskaitę, o už poros valandų Apolinaras Bagdonas skaitė įdomią paskaitą apie Žemaitę, iškeldamas ir mažai žinomą faktą, kad ji parašiusi net 11 dramų, ir su humoru pabrėždamas savo žemaitišką kilmę. Antradienį Ligija Tautkuvienė dėstė tautinių šokių mokymo pagrindus, pradėdama nuo šokėjo anatomijos analizės, nagrinėjant paskirų kūno dalių vaidmenį šokyje. Pavakary įvyko programoje nenumatyta maloni staigmena: buvęs Švietimo tarybos pirmininkas Jonas Kavaliūnas klausytojus supažindino su savo knyga „Lithuania I", kurioje išdėstytas lietuvių kalbos nemokantiems dėstymo originalus metodas pagal „divide et impera" (dalyk ir valdyk) principą, pritaikytą komplikuotai lietuvių kalbos gramatikai naudojant svetimos kalbos mokymo metodą. Tai pirmas keturių knygų serijos tomas. Knyga susidomėjimas buvo labai didelis lietuviškai besimokančių tarpe.

Trečiadienį mokytoja Nijolė Gerštikienė klausytojus žavėjo, įdomiai aiškindama liaudies pasakų perteikimo būdą, paskaitą iliustruodama paveikslais, atvaizduojančiais Amerikos mokyklose vartojamus pasakų perdavimo metodus. Tai labai naudinga paskaita pradžios mokyklos mokytojams, nes, vaikus sudominus pasakomis, savaime prasiplečia jų žodynas, tuo pačiu skatinant ir jų lietuvių kalbos mokymąsi.

Ketvirtadienį buvo numatyta mano paskaita apie vysk. Antaną Baranauską, bet, iš Los Angeles atvykus tautinių šokių specialistei Danguolei Varnienei, aš jai savo paskaitos laiką perleidau, nes supratau, kad klasikinės lietuvių literatūros paskaitos mažai prisideda prie pradžios mokyklų pogramų. Buvo įdomu klausytis Danguolės Varnienės labai gyvos paskaitos apie efektingus metodus, kaip įtraukti ir abejingiausius vaikus į programas, kaip įtikinti tėvus, kad vaikus atvežtų į repeticijas, ir žavėjomės „Spindulio" vaizdajuostėmis. Vėliau psichologė dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun skaitė paskaitą apie „Dviejų žmogiškosios prigimties sampratų pasėkmes Amerikos visuomenėje". Tai universalinio pobūdžio tema, kurią galima pritaikyti ir dabartinės Lietuvos gyvenimui.

Penktadienį dr. prof. Jolita Kavaliūnaitė skaitė paskaitą, minint rašytojo Vinco Ramono 90-ąsias gimimo metines. Ji pasirinko nagrinėti Ramono „Miglotą rytą", analizuodama žmogaus prigimtį beletristikoje, novelių rinkinį apibūdindama kaip „labai gražų, pasakišką kaimo idilijos atvaizdavimą, kuriame priešpastatomas gėris prieš blogį". Kaip prancūzų literatūros žinovė, pastebėjusi panašumą tarp Ramono ir Moljero, ji paskaitą paįvairino „aktorių" atliktais vaidmenimis, kuriuose išryškėjo Ramono veikėjų panašumas į Moljero „Šykštuolį", kai vyksta ginčai dėl daktaro iškvietimo susirgusiai tarnaitei. Po pietų prof. dr. Algis Norvilas skaitė paskaitą apie „Išeivijos jaunimo lietuvišką sąmonę". Tai labai aktuali tema, paremta išsamių tyrimų duomenimis, pradedant klausimu: „Iš ko susidaro lietuviškumas?" Jis citavo ištraukas iš jaunų žmonių anonimiškai užpildytų anketų, kuriose išryškėjo jų nusiteikimas lietuviškumo atžvilgiu. Prof. Norvilas svarbiausiais lietuvybės išlaikymo elementais laiko lietuviškas jaunimo organizacijas, lituanistines mokyklas, bendravimą ir draugystes lietuviškame ratelyje. Jis taip pat pabrėžė, kad naujai atvykusius iš Lietuvos reikia įtraukti į savo tarpą.

Šeštadienio ryte buvo nepaprastai malonu pabendrauti su Dalia Noreikaitė-Kučėniene, kuriai buvo suteiktas filosofijos daktaro laipsnis už disertaciją „Žemaitė Amerikoje", vėliau išspausdintą gražiai išleistoje knygoje. Paklausta, kodėl ji savo tezei pasirinko Žemaitę, atsakė, kad laiko Žemaitę pačia svarbiausia lietuvių literatūros prozininke, kuri yra originali savo filosofija, drąsi, nieko nebijanti ir apie kurios penkerių metų veiklą Amerikoje mažai težinoma, ar net nesidomėta. Autorė analizuoja tai, ką Žemaitė davė Amerikai ir ką Amerika davė jai, pasinaudodama archyvine medžiaga abipus Atlanto. Dalia Kučėnienė užsienio lietuviams yra geriausiai pažįstama kaip solistė, su koncertais aplankiusi beveik visus lietuvių telkinius, dainavusi Kinijoje, Buenos Aires, Montevideo ir daugelyje kitų miestų. Paklausta, kodėl ji pasuko į literatūrą, p. Dalia pareiškė „savo atidainavusi, o literatūros analizė nesiriboja žmogaus amžiumi". Ji ruošia poezijos rinkinį ir rašo knygą apie „generolą Vėtrą", kaip jos tėvas Jonas Noreika buvo žinomas partizaninėje veikloje. Jos rytinė paskaita apie Žemaitę ribojosi trumpa knygos santrauka, vaizdžiai klausytojus supažindinant su mažai pažįstama tos didžios rašytojos gyvenimo epocha ir dvasios puse.

Šeštadienį į mokytojų kursų uždarymą atvyko PLB pirmininkas Bronius Nainys. Po pietų jis labai optimistiškai kalbėjo lietuvybės išlikimo klausimu, pabrėždamas, kad svarbu išlaikyti lietuvių kalbą, lituanistines mokyklas, organizacijas. Taip pat yra būtina iš Lietuvos atvykstančius įtraukti į savo tarpą, bet pastebima, kad jie neprisijungia. Gal į juos nekreipiama pakankamai dėmesio, o juos reikia priimti kaip lietuvių tautos narius, nenagrinėjant jų atvykimo priežasčių.

Susidėjus ypatingoms aplinkybėms, turėjau į namus išvykti prieš kursų savaitės uždarymą, tačiau, išbuvusi beveik savaitę, prisirinkau pakankamai įspūdžių. Man buvo aišku, kad savaitės organizatoriai, jų svarbiausias asmuo — Regina Kučienė, sudarė vertingą programą ir puikias stovyklavimo sąlygas — nuo mankštos iki sveiko maisto. Supratau, kad kursais daugiausia susidomėjo pradžios mokyklų mokytojai, tai pasigedau aukštesniųjų klasių dėstytojų. Dienos programoje buvo daug laiko skiriama dainoms ir šokiams. Su pasipiktinimu pastebėjau, kad į kai kurias paskaitas atsilankė vos 12 ar 14 dalyvių, kas rodo nenorą save praturtinti intelektualine medžiaga ir abejingumą paskaitininkams, laiką praleidžiant maudantis ar kaitinantis saulėje, buvimą Dainavoje pavertus į atostoginį laisvalaikį. Vakaronių programos nepasižymėjo aukštu lygiu, vieną vakarą net labai negražiai atvaizduojant Lietuvos kaimą su girtu ūkininku ir jo grubia kalba su sūnumi bei žmona. Kitas vakaras buvo graudus „užgesusio žiburio" nuotaikoje, minint kančias, tarsi Lietuva dar pavergta. Talentų vakare tikėjausi pamatyti jauniausių dalyvių lituanistinio darbo rezultatus, bet vaikai atliko akrobatikos ir baleto numerius, grojo smuiku ir pianinu, visa to išmokyti namuose, bet neparodė nieko, ką išmoko lietuviškai, jei nekalbėti apie pirmą vakaronę, kurios metu vaikai pakaitomis iš lapelių skaitė „Anykščių šilelio" ištraukas. Talentų vakare, tarp „akrobatų" ir „balerinų" su malonumu išklausėme dr. Jolitos Kavaliūnaitės humoreską „Pokalbis prie ežero" ir po jos kelis eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas bei šito reportažo autorė. Linksmai buvo paminėtas dr. Jolitos Kavaliūnaitės gimtadienis. Penktadieno vakaras buvo skirtas Joninių tradicijai, „paparčio žiedo" ieškojimui gamtoje, daugumai dalyvių galvas pasipuošus pievų gėlių vainikėliais.

„Dainavos" administracijai tenka padaryti rimtus priekaištus. Ji iš stovyklautojų ima užstatą ar net mokestį „už sugadinimus", tačiau nieko netaiso, tai šiais metais buvo nejauku miegoti kambariuose, kurių durys ne tik neužrakinamos, bet atsidaro, vos pirštu palietus. Jei pernai tualetiniuose kambariuose buvo sulaužyti durų užraktai, tai labai nepykome, pagalvoję, kad esame paskutinieji vasaros stovyklautojai, bet šiais metais dar blogiau: užraktų vietoje yra tik skylės, o ir pačios durys nesilaiko uždarytos. Tokiai netvarkai pateisinimų nėra, nes vis tik buvo surinkti pinigai. Prausyklose nėra kur pakabinti rankšluosčius, tai tenka nusišluostyti šlapiu rankšluosčiu, jį padėjus ant aptaškytos prausyklos, nes jai nuvalyti kempinių nėra. Taip pat patyrėme, kad stovyklavietės vartai nakčiai nebeuždaromi. Kodėl?

Nepaisant tų trūkumų, reikia gėrėtis Švietimo tarybos darbais, suorganizavus net 29 lituanistinio švietimo kursus, jų dėka stiprinant tarp mokyklų ir mokytojų dvasinius ryšius, palaikant lietuvybės išlaikymo idėją, pasidalinant žiniomis ir patirtimi. Tačiau stebėtina, kad kursuose nematėme nė vieno Čikagos Lituanistikos pedagoginio instituto paruošto mokytojo. Kur jie? Ne vien pasidalinimas žiniomis ir patirtimi neša naudą lituanistinėms mokykloms, bet ir tarpusavio bendravimas stiprina ryšius ir palaiko taip reikalingą optimistišką nuotaiką. Reikia tikėtis, kad ir ateinančiais metais toji savaitė bus sėkminga, turininga ir linksma, ir kad joje dalyvaus ir tie, kurių pasigedome. Didžiausia padėka tenka Švietimo tarybos pirmininkei Reginai Kučienei, Angelei Bailey, kapelionui kun. Juozui Vaišniui, paskaitininkams, vadovams, sveiko bei skanaus maisto gamintojoms ir jų jauniems talkininkams.

„VISA" KORTELĖS — POPULIARIAUSIOS

Iš visų Lietuvoje platinamų kredito kortelių populiariausios yra VISA. Jas platinantis „Vilniaus Bankas" yra pardavęs 1,500 kortelių. Antrosios pagal populiarumą yra Taupomojo Banko platinamos „Eurocard/Mastercard" kortelės. Norint jas įsigyti reikia padėti į banką ne mažiau 2,000 dolerių. Lietuvoje parduodamos ir vietos kredito kortelės, kuriomis atsiskaityti galima tik litais.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo **$29.-** iki **$98.-**

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už **$39.-** ir 55 **svarų** įvairaus maisto už **$98.-**

$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, ričšutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 **svarai** arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Darbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit nas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Rimta ir tvarkinga šeima gali priimti globoti į savo patogius ir jaukius namus senyvo amžiaus žmogų. Skambinti tel.:
(708) 739-7651.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
LOCAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Pirks metalo apdirbimo mašinom naudotus matavimo prietaisus (tools).
Skambinti **708-423-9783.**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

Jauna pora, turinti gerus darbus ir patogius namus **ieško įsūnyti naujagimį kūdikį,** kuriam suteiktų gražų ir laimingą gyvenime.
Skambinti 708-910-6520

FLAT RATE CALLS
Bet kurią dieną • Bet kokiu laiku
Latvija, Lietuva, Estija, Rusija, Ukraina—$.85/min
informacijai kreipkitės
1-800-453-0957 ext 370
CYBERLINK

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• **MLS** kompiuteriųir **FAX** pagalba
• Nuosavybių įkainavimas **veltui**
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

St. Petersburg Beach, FL parduodamas „condo"; 2 mieg., 2 vonios, 850 kv. pd., pirmas aukštas, kampinis, visai arti pliažo ir parduotuvių; su baldais (ar be jų). **$78,500. Tel. 813-544-5159.**

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltųi.

FOR SALE IN LEMONT
Oversized Forester, 3 bedrooms, 2½ baths, 2 decks, and 2 garages. Possible related living. Close to the Lithuanian Center. Asking **$215.000.** Please Call **708-301-2679.**

FOR RENT

Išnuomojamas 2 mieg. butas Gage Pk. apyl. Pageidaujami pensininkai. Savininkas apmoka šildymo dujas ir elektrą.
Tel. 312-776-3949

FOR SALE

Parduodamas medus
312-471-1366

Parduodu bulvių tarkavimo mašinas. Pageidaujant siunčiu ir į kitas valstijas. Kreiptis: tel. **312-778-1765 iš ryto iki 9 v.r. arba po 6 val. vakaro.**

HELP WANTED

Ieškomas patikimas, patyręs žmogus tvarkyti butus, pjauti žolę, atlikti nedideius pataisymus ir t.t. Čikagos Beverly rajone. Reikia rekomendacijų. Skambinti Joe Daupa**ras 312-247-2437** *antradieniais arba trečiadieniais tarp* **10 val. ryto ir 5 val. p.p.**

Dr. JUOZAS JAKŠTAS
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA
1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.
Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis.
Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviučia ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridedama **2.50 dol.,** į Kanadą **3.00 dol.,** kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar prideda **1.31 dol.** mokesčių.
Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

ŠVENTOVĖ AR PARAPIJA?

1995 m. rugpjūčio 1 dieną Šv. Alfonso bažnyčios parapijos ar šventovės komitetas susirinko Baltimorės vyskupijos centrinėj įstaigoj susitikti su vyskupu John H. Ricard ir sužinoti lietuvių tikinčiųjų padėtį sąryšyje su Šv. Alfonso bažnyčios — parapijos pakeitimu į šventovę.

Pirmiausia vyskupas priminė, kad yra ir daugiau senų bažnyčių, esančių vidurmiesty, kurios praradusios parapijiečius ir atsidūrė blogoj finansinėj padėty. Joms suteikiamas šventovės statusas ir bus administruojamos vyskupo paskirto rektoriaus. Jos yra: Bazilika, Šv. Alfonso, Šv. Jono ir Šv. Jokūbo (James) bažnyčios.

Dabar ieškomas rektorius Šv. Alfonso lietuvių bažnyčiai, kuris būtų tinkamas patarnauti lankytojams, daugiausia turistams, ir teikti dvasinį patarnavimą nuolatiniams tikintiesiems bei svečiams.

Taip pat vyskupas John H. Ricard mus supažindino su naujai paskirtu civiliu finansiniu administratorium Jim Blair. Jo žinioje bus pastatų priežiūra, remontas ir didelis aukų surinkimo darbas šiems uždaviniams įgyvendinti ir padengti kasdienines šventovės išlaikymo išlaidas. Vyskupas priminė, jog pirmutinis darbas bus klebonijos remontas, kad naujasis rektorius turėtų patogias patalpas gyvenimui ir darbui. Finansinis administratorius nusiskundė, kad rinkliavos bažnyčioje padengia tik 40% kasdieninių išlaidų. Komiteto nariai, dirbantieji parapijoje daugelį metų, patarė specialiems remontams skelbti piniginį vajų, rašant laiškus buvusiems parapijiečiams dviem kalbom: anglų ir lietuvių. Kaip ir praeity, spėjama, kad atsiliepimas bus geras. Kitas būdas praktikuojamas tik lietuvių parapijoje — tai prieškalėdiniam sezone parapijiečių lankymas (kalėdojimas).

Prie mūsų komiteto dar prisidėjo 4 asmenys, atstovaujantys Tridentinių Mišių (lotynų) lankytojus, kuriems buvo leista prieš porą metų aukoti šv. Mišias lotynų kalba sekmadieniais 12:30 val. p.p.

Vyskupas sakė, kad yra numatyta parduoti buvusio vienuolyno patalpas. Komitetas siūlė vienuolyną remontuoti ir pritaikyti išnuomavimui įstaigoms ar verslui. Tokiu būdu turėtume reguliarias įplaukas šventovės reikalams. Vyskupas šiuo pasiūlymu susidomėjo ir pavedė finansiniam administratoriui šį atvejį gerai patikrinti ir jam pristatyti.

Susirinkimo metu buvau labai nustebintas komiteto nelietuvių narių rūpesčiu išlaikyti lietuvišką charakterį Šv. Alfonso bažnyčioje ir pasisakymu prieš bet kokius pakeitimus lietuviškų Mišių ir kitų apeigų, tradiciniai surištų su mūsų kultūra. Čia suminėtini yra: Bill Weber ir Bob DeStefano (jų abiejų žmonos lietuvių kilmės) ir Frank Vogel. Taip pat lietuvių reikalais rūpinasi ir šios lietuviškos kilmės moterys: Dorothy Adams, Ann Lockwich, Jessie Pazneikas ir Lillian Walsh. Komiteto nariui Justinui Buiviui atostogaujant, susirinkime dalyvavo Jonas Kardokas.

Komitetas skundėsi vyskupui, kad dabartinis administratorius kun. Paul Holthaus neleidžia naudotis klebonijos patalpomis sodaliečių ir Šv. Vardo vyrų draugijos susirinkimams bei mėnesiniams pusryčiams, kuriuos per daugelį metų šios dvi bažnytinės organizacijos turėdavo klebonijos pastogėje. Vyskupui parodžius susirūpinimą, vienas iš Tridentinių Mišių atstovų pareiškė, kad jie su kun. Paul Holthaus jokių problemų neturi ir kad jis visuomet jiems padeda. Čia galima priminti, jog mums yra nepaslaptis, kad kun. Paul Holthaus nemėgsta lietuvių ir mūsų kun. K. Pugevičius iš jo jokios pagalbos negauna. Vyskupas pažadėjo šiuos reikalus su kun. Paul Holthaus sutvarkyti ir nusistebėjo, kad jis šiame susirinkime nedalyvauja. Pora komiteto narių vyskupui pasakė, kad jie kun. Paul Holthaus kvietė žodžiu, bet jis atsakęs į jokius susirinkimus be vyskupo raštiško kvietimo neis. Iš vyskupo veido išraiškos buvo aišku, kad jis labai nepatenkintas tokiu kun. Paul Holthaus elgesiu. Jis priminė finansiniam administratoriui, kad, darydamas planus klebonijos remontui, paruoštų planus ir patalpoms susirinkimams bei virtuvei.

Tridentinių Mišių atstovai bandė prašyti geresnio Mišių laiko ir leisti jiems naudotis Šv. Alfonso bažnyčia tradicinėms Tridentinėms apeigoms. Vyskupas dar kartą patvirtino, kad ši bažnyčia ir parapija priklauso lietuviams ir ateity jiems leidžiama tą lietuvišką charakterį išlaikyti be jokių suvaržymų, o Tridentinių Mišių atstovams pasitenkinti tuo, ką jie iki šiol turėjo.

Susirinkimas baigėsi gera nuotaika, žinant, kad lietuviai ir ateity galės naudotis šia šventove lietuviškoms Mišioms ir kitiems religiniams patarnavimams lietuvių kalba.

J.K.

Juozukas Pranckevičius (sėdi) ir Andrius Thaus „Žiburėlio" Montessori mokyklėlėje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Nuotr. **Irenos Senkevičienės**

Gausiai susirinkę į Mokytojų studijų savaitę Dainavoje — ne tik mokytojai, bet ir mokiniai...

Nuotr. **Viktoro Kučo**

SUGRĮŽTA RUDUO — RUOŠKIMĖS DARBAMS

JURGIS JANUŠAITIS

Netrukus baigsis karštoji vasara, šiais metais pavarginusi ne tik Floridą, bet ir visą Ameriką. Bet ir karštomis dienomis lietuvių telkiniai rodė gyvastingumą, nejautė nuovargio, o ruošė studijų savaites, jaunimo vasaros stovyklas, seminarus, jau nekalbant apie gausybę pramogų — gegužinių, išvykų į gamtą, gražių pabendravimų.

Stebint iš tolimos Floridos vykstančius renginius, vis tik dar džiaugiesi, kad lietuviškoji dvasia, veikla, pabendravimai mus visus jungia organizaciniams darbams, lietuvybės išlaikymui, ir jaunosios kartos ugdymui tautiškoje dvasioje.

Rugsėjis-Lietuvių bendruomenės lituanistinio švietimo mėnuo. Netrukus lituanistinėse mokyklose suskambės skambučiai, klegės mūsų mažųjų ir augesniųjų lietuviški balseliai, lituanistinėse mokyklose darbuosis mūsų pasišventusieji lituanistai-mokytojai, kurie daugelį metų vedė mūsų jaunimėlį lietuviškosios dvasios keliais. Tenka pasidžiaugti JAV LB Švietimo taryba ir jos darbščiąja pirmininke, kuri nedaug garsindamasi, kantriai, tyliai rūpinasi lituanistinio švietimo problemomis, lėšomis, programomis.

Tad ir šis ruduo kelia didelius reikalavimus Švietimo tarybai: ar išlaikysime lituanistinių mokyklų tinklą, ar surasime naujų mokinukų, kurie papildytų lituanistinių mokyklų klases, ar įsteigsime naujų šeštadieninių mokyklų, ar paremsime savo auka rugsėjo mėn. Švietimo tarybos vajų?

O galimybių, atrodo, yra. Kuriasi naujos LB apylinkės, kurias organizuoja neseniai iš tėvynės atvykę jauni žmonės. Juk daugumas vedusių, daugumas turi šeimas, tad ar jie supras Švietimo tarybos rūpesčius? O būtų kilnu ir linkėtina. Tik ateinančios mūsų kartos lems mūsų išlikimą svetimuose vandenyse.

JAV LB Kultūros taryba nusprendė, kad reikia suorganizuoti mūsų kultūrininkus — ansamblius, tautinių šokių vienetus, rašytojus, žurnalistus, radijo valandėles našesnei veiklai. Atrodo, norima turėti duomenis apie gebančius kultūrininkus atlikti programas ir mažuose lietuvių telkiniuose. Tai kilni idėja. Turime daug mažesnių lietuvių telkinių, neturinčių savo meninių pajėgų, o kultūrinės veiklos esame pasiilgę. Tad tokie vienetai galėtų Kultūros tarybos rūpesčiu aplankyti visą eilę telkinių, atlikti gražias programas. O tokių kultūrinių vienetų turime, pvz., Los Angeles lietuvių kvartetas, turime rašytojų, žurnalistų, tautinių šokių mažesnių grupių, kurios galėtų pakeliauti po JAV ar Kanadą.

Jeigu mes sugebame iš Lietuvos pasikviesti menininkus ir gausias grupes, kuriose — kelios dešimtys atlikėjų, suorganizuojame jiem globą, koncertus, keliones, tai kodėl pirmenybės nesuteikti savo meninėms pajėgoms. O reikėtų pirmoje eilėje sudaryti jiems galimybes pakoncertuoti, sakysime ir pradedantiems solistams, dailiojo žodžio skaitovams, kvartetams.

Kultūros tarybos rūpestis turėtų būti tęsiamas, organizuojant jau daug kartų praktikuotas, gražias Premijų šventes. Šis reikalas paskutiniuoju metu lyg primirštas. O ar nebeturime mūsų kultūrininkų, rašytojų, žurnalistų, radijo valandėlių darbuotojų, redaktorių kurie pelno mūsų pagarbą ir įvertinimą. Būdavo džiugios Premijų įteikimo šventės, buvo pagerbiami žmonės, kurie savo visą gyvenimą paaukojo spaudai, raštui, meno reikalams, teatrams, ansambliams ir pan.

Tad linkėtina, kad šių metų veiklos sezono metu susilauktume tokių švenčių, o įvertintinų žmonių dar turime daug ir įvairiose srityse. Tam gi net ir Lietuvių fondas paskiria lėšų. Linkėtina Kultūros tarybai šioje srityje sėkmės.

Praėjusiais metais pavasarį išrinkome naują JAV LB XIV tarybą. Po rinkimų spauda džiūgavo, kad tai istorinis įvykis, LB KV pirmininke išrinkus moterį, kad taryboje pusė jos narių jaunesniosios kartos, kad naujoji taryba, jaunatviškai nusiteikusi, žada naujų idėjų, našios veiklos, didelių darbų įgyvendinimo. Tai labai kilnu, gražu. Štai baigiasi metai nuo tos istorinės LB tarybos darbo pradžios. Tenka pripažinti, kad dar „žemė ne per daugiausia pajudinta". Spaudoje skaitėme, kad tarybos nariai, tie jaunieji, greičiausia, neatlieka net savo menkų pareigų, nedalyvauja balsavimuose, svarstant įstatų pakeitimą, o toks menkas darbelis — namuose sėdint pabalsuoti ir laišką išsiųsti. To nepadarė beveik trečdalis tarybos narių.

LB KV aplamai gal perdaug užsiėmusi „politika", santykiais su Lietuva, įvairiomis komisijomis, kurios, atrodo dar naudos neneša, o „santykių" su Lietuva reikalai, atrodo, ne per daug domina tėvynainius Lietuvoje. Štai „Lietuvos ryte" nešiltai vertinamos APPLE pastangos, net teigiama, kad mokytojai iš JAV neturintys pakankamai kvalifikacijų, geriau bendradarbiauti su Europa, o APPLE per daug kaštuoja Lietuvos mokesčių mokėtojams.

Tad JAV LB tarybos pirmieji uždaviniai ir būtų rūpintis „savo kiemo" problemomis.

„DRAUGO" RĖMĖJAI

Aukos grąžinant laimėjimo bilietėlius.

60.00 dol. Jadvyga ir Petras Gruodis, Chicago, IL; Petras ir Anna Jakutavičius, Val d'Or, P. Quebec, Kanada;

50.00 dol. R. ir R. Kavaliauskas, Chicago, IL;

40.00 dol. Birutė Lesevičius, Chicago, IL;

36.00 dol. A. Bentnorius, Toronto, Ont., Kanada;

35.00 dol. Izabelė Laučkienė, Bethesda, MD; Algis Lapšys, Bloomfield Hills, MI; Algirdas ir Aldona Brazis, Palos Heights, IL;

30.00 dol. Dr. B. Krakaitis, Palos Hills, IL; Anele Krucas, Oak Lawn, IL; Birutė Strouse, Prescott, AZ; N. G. Nyerges, Santa Monica, CA;

25.00 dol. Joana Mikalauskas, Chicago, IL; Jonas Kasputis, Bristol, Ct; L. Stankaitis, Chicago, IL; Albinas Reškevičius, Omaha, NE; Jonas Indriūnas, Roselle, IL; dr. R. Sidrys, Streator, IL; Albina Ripskis, Evergreen Park, IL; Narimantas Udrys, Birmingham, MI;

25.00 dol. Stasė Adickienė, Chicago, IL; Robert S. Boris, Waterford, MI; Z.J. Dabrila, Worcester, MA;

20.00 dol. Birutė Savickas, Palos Hills, IL; Algimantas Zubrickas, St. Catharines, Ont., Kanada; Joseph Miecius, Chicago, IL; Daiva ir Alfred Orentas Elliott City, MD; Valerija Aukstikalnis, Boston, MA; Ona Ziminskienė, Winnipeg Man., Kanada; Stasė Macys, Sunny Hills, FL; Julius Jakutis, Cicero, IL; B. Bartkus/Jonas Strimaitis, Simsbury, CT; A. Paltarzickas, Chicago, IL; Elena Rūkas, Zephyrhills, FL; A. F. Galdikas, Los Angeles, CA; Ona Venclovienė, La Grange, IL; Agnes Lazdauskas, Bridgeport, CT; Jonas Butvila, La Grage, IL; A. Kašuba, St. Petersburg, FL; Petras Petraitis, Hichmond Hill, NY; Antanas Masionis, Philadelphia, PA; Stasė Laniauskienė, Euclid, OH; Z. Girdauskas, Toronto, Ont., Kanada; Aniceta Giedraitienė, Willowick, OH; Jurga Streit, Cincinnati, OH; Genovaitė Narbutienė, Vista, CA; J. ir V. Dailidė, Crete, IL; Vladas Rackus, Chicago, IL; Teresė Bakanienė, Wilmington, DE; Bronė Rumša, Chicago, IL; Bronius Underys, Chicago, IL; Bronė Kezelis, Chicago, IL; Angelė Krauceliunas, Hot Springs, AR;

15.00 dol. Kun. V. Kriščiunevičius, Warren, MI; A. Bacevicius, Toronto, Ont., Kanada; A. Anysas, Cochrane, Alta. Kanada; St. Vilinskas, Windsor, CT; Marija Macieza, Oak Lawn, IL; Z. Lukauskas, Kenosha, WI;

11.00 dol. K. Daunys, Toronto, Ont., Kanada; R. Stevens, Algon Quin, IL;

50.00 dol. Dr. Arvydas ir Audronė Vanagūnas, Oak Park, IL; L. Bildušas, Raleigh, NC; Gražina Kenter, Danbury, CT; Jonas Kasciukas, Chicago, IL; Algirdas Banys, Bloomfield Hills, MI;

40.00 dol. Juozas Cibas, Lakeside, MI;

35.00 dol. Danutė Gulbinas, Lakeland, FL; Pranė Skruodys, Naperville, IL;

30.00 dol. Filomena Černiuvienė, Chicago, IL; Aleksas Pabrėža, Oak Lawn, IL; Frances Sose, Chicago, IL;

25.00 dol. Linas Raslavičius, Hungtingon Beach, CA; Dr. Vytautas ir Aldona Urba, Jupiter, FL; Genė Čyvienė, St. Pete Beach, FL; Kostas Bružas, Homewood, IL; Anth. Laurent, Lemont, IL; Izabella Parulis, Worcester, MA;

20.00 dol. Viktoras A. Kuraitis, Orland Park, IL; J. Gelumbauskas, Waterbury, CT; Benigna Butler, Chicago, IL; Antanas Vaičaitis, Hickory Hills, IL; Genė Dambras, Palatine, IL; Aldona Sandargas, Ormond Beach, FL; J. V. Lopatauskas, Santa Monica, CA; Eglė Vilutis, Daytona Beach Shrs., FL; Laima Jarašūnienė, Santa Monica, CA; Ona Skardienė, Euclid, OH;

20.00 dol. Adele Pietaris, Clark, NJ; J. Arlauskas, New Britain, CT;

15.00 dol. Valentina Dailitkienė, Albuquerque, NM; G. Zarkis, Downers Grove, IL;

11.00 dol. V. Cemarka, Downers Grove, IL; S. Idzelis, Cleveland, OH;

10.00 dol. Mindaugas Pračkaila, North Riverside, IL; Anne Zakas, Washington, PA; Viktoras Bulkaitis, Milwaukee, WI; Antanas Paužuolis, Chicago, IL; M. L. Vansauskas, Lyons, IL; Gediminas Rygertas, Putnam, IL;

Kiekviena auka prailgina lietuviško dienraščio, vienintelio dar pasilikusio svetimuose kraštuose, gyvybę. Dėkui!

A.†A.
BERNICE A. ŽEMGULIS

Gyveno Chicago, IL, Brighton Park apylinkėje.

Mirė 1995 m. rugpjūčio 21 d., 11:15 val. vakaro, sulaukusi 77 metų.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdę liko: duktė Mary Ann, žentas Leonard Malas, sūnus Walter, marti Isabella; anūkai: James Malas, Cynthia Wardinski ir jos vyras Steve, Debra Malas, Mark, Matthew, Michael, Tracy, Jonathan Žemgulis; proanūkas Ryan.

Velionė buvo žmona a.a. Theodore.

Priklausė klubams: Brighton Pk. moterų, Upytės, Žagarės, Senior Citizens of I.C. parish, Našlių ir našliukių, Tauragės, Šakių, Zarasiškių, Panevėžiečių; draugijoms: Brighton Pk. lietuvių namų savininkų, pensininkų, suvalkiečių; Lietuvių Šaulių sąjungai; Lietuvos Vyčiams, kuopa #36 bei kitoms įvairioms organizacijoms.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, rugpjūčio 24 ir penktadienį, rugpjūčio 25 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Damid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 26 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **duktė, sūnus, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid Funeral Home. Tel. 312-523-0440.

PADĖKA
A.†A.
IRENA PRANSKEVIČIENĖ
Dangėlaitytė
Žmona, Motina, Močiutė

Mirė liepos 10 dieną, 10 val. vakaro. Palaidota liepos 14 dieną Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. dr. Kęstučiui Trimakui už maldas koplyčioje, atnašautas gedulingas šv. Mišias Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame Algirdui Braziui už giesmes ir vargonininkei Mary Kutz už akompanavimą ir gedulingos muzikos palydą šv. Mišių metu.

Mūsų gili padėka visiems draugams, artimiesiems ir pažįstamiems, atsilankiusiems atsisveikinti su a.a. Irena koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems velionę į kapines.

Širdingai ačiū visiems pareiškusiems mums užuojautas žodžiu, už aukas šv. Mišioms.

Dėkojame šauliams ir šaulėms už Garbės sargybą prie karsto. Taip pat karsto nešėjams šauliams už paskutinį patarnavimą ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Gili padėka laidotuvių direktorei poniai Jean Vance.

Liko giliai nuliūdę: **velionės vyras Stasys, sūnūs — Gediminas ir Edvardas su žmona Kelly, duktė Danutė su vyru Bill ir anūke Jennifer.**

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
STASĖ RATNIKIENĖ

Prisimenant brangią Žmoną, Motiną ir Močiutę, šv. Mišios už ją bus aukojamos š.m. rugsėjo 14 d. 10 val. ryto Šv. Teresės bažnyčioje, Sunny Hills, Florida. Mišias aukos Fr. Francis ir Fr. Izidorius.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Stasę savo maldose.

Nuliūdę: **vyras Jonas ir vaikai su šeimomis.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorių taryba patvirtino valdybos pirmininko prof. dr. Jono Račkausko pasirašytą 10 metų bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos M. Mažvydo nacionaline biblioteka Vilniuje. Ši sutartis įformina jau virš 5 metus vykstantį abiejų įstaigų pasikeitimą knygomis bei periodika ir iš Vilniaus atvykstančių profesionalų talkininkų darbuotę LTSC rinkiniuose Chicagoje. Bus toliau bendradarbiaujama ir išeivijos leidinių bibliografijos srityje. LTSC jau yra nusiuntęs 8 talpintuvus knygų ir kitų leidinių Lietuvos bibliotekoms per Mažvydo biblioteką, kuriai vadovauja direktorius dr. Vladas Bulavas.

Ateitininkų namuose trečiadienį, rugpjūčio 30 d., 7 val. vak. rengiamas susitikimas su iš Lietuvos atvykusiais — Liudu Abraičiu, Lietuvos Ateitininkų federacijos pirmininku ir Petru Plumpa, Lietuvos vyriausybės patarėju religijų klausimais. Abu svečiai kalbės apie Lietuvą, Lietuvos ateitininkus ir atsakinės į klausimus. Visi kviečiami atsilankyti.

Lietuvių Respublikonų Illinois lygos metinis išvažiavimas į gamtą, šįkart į Lietuvių centrą Lemonte, ruošiamas šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d. Pradžia 12 val. Visi kviečiami.

Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos Brighton Parke karnavalas vyks rugpjūčio 23-27 d. parapijos ribose (44 ir California gatvė). Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, pasinaudoti visomis karnavalo pramogomis ir tuo paremti šią, dar gan lietuvišką, parapiją.

PLB Lituanistikos katedra Ilinojaus universitete Čikagoje praneša, kad šių metų rudens semestrą bus dėstomi šie kursai:

Bakalauro laipsnio siekiantiems: Lietuvių kalba pradedantiesiems, dėsto Katedros asistentė Karilė Vaitkutė. Lietuvių kalba pažengusiems, dėsto prof. Giedrius Subačius. Lietuvių kultūra (anglų kalba), dėsto prof. Subačius. Lietuvių literatūra I, dėsto prof. Subačius. Lietuvos kalbos struktūra, dėsto prof. Subačius.

Magistro arba daktaro laipsnio siekiantiems: Literatūros teorijos pagrindai, dėsto prof. Violeta Kelertienė. Lietuvių drama, dėsto prof. Kelertienė. Registracija vyksta iki rugsėjo 1 d. Paskaitos jau prasidėjo. Dėl informacijos teirautis pas Slavų ir Baltų kalbų ir literatūrų sekretorę (312) 996-4412 arba tiesiogiai pas prof. Subačių vakarais (312) 927-3845 arba pas prof. Kelertienę (312) 728-2377. Visi Ilinojaus universiteto studentai gali šiuos kursus lankyti ir gauti įskaitas už juos. Tai labai gera proga išmokti arba patobulinti savo kalbą, geriau pažinti lietuvių literatūrą ir kultūrą. Vien Lietuvių kultūros kurse jau šiuo metu yra 20 studentų.

Rašytojas Vytautas Volertas su žmona dalyvaus Ateitininkų studijų dienose. Dainavoje, kur rugsėjo 2 d. atliks literatūros vakaro programą.

Sekmadienį, rugsėjo 3 d., Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro" salėje, 3:30 val. p.p. vyks ML fondo Dr. Vydūno mokslinių literatūrinių premijų įteikimas, kurio programoje — oficialioji dalis, koncertinė dalis ir iškilminga vakarienė. Visi kviečiami.

VISI Į BALFO GEGUŽINĘ!

BALFo gegužinė — didžioji šios vasaros šventė, yra kartu ir mūsų susiklausymo, nemeluotos vienybės bei tėvynės meilės paradas, pradėtas prieš 50 metų, sutraukęs į jį visų pažiūrų lietuvius. Gal, eidami to parado žingsniu, ir netrypėme gatvių grindinio, gal nebuvo orkestrų ir minių žiūrovų, bet BALFas vis tiek ėjo širdis širdin, ranka rankon, dirbdamas kilnų labdaros darbą.

Susibūrę šį sekmadienį į BALFo gegužinę, mes pagerbsime ir prisiminsime tuos uoliuosius darbuotojus, per 50 metų aukojusius laiką ir širdis, kad vargstančiam lietuviui būtų nušluostyta ašara. Susirinkime šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d., į Jaunimo centro patalpas, dainuokime iš Lietuvos gautą dainą: „Lietuva ištikimai myli BALFą, jos išgelbėtoją, globėją, viltį ir meilę..." Jei bus šilta — nekreipkime dėmesio, jei lietus lis — nebijokime. Ratu susikibę, dainuosime: „Marija ir Antanai Rudžiai, sveikiname jus 55 metų vedybinio gyvenimo sukaktyje ir minime jūsų veiklą BALFe 50 metų!"

Vytautas Kasniūnas

ŽEMĖ L PRODUCTIONS dėkoja visiems, kurie jau klausosi naujų informacinių radijo laidų ir primena, jog XXI AMŽIUS girdimas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 7 iki 8 v.v. 1240 AM bangomis, o sekmadieniais tomis pačiomis 1240 AM bangomis, tik valanda vėliau — nuo 8 iki 9 v.v. — laida skirta Lietuvos praeičiai — VERSMĖ. Kitos laidos — šeštadieniais žinių iš Lietuvos apžvalga TILTAS ir sekmadieniais pramoginė laida VAIRAS toliau bus transliuojamos iš įprastos WNDZ radijo stoties 750 AM nuo 10 iki 11 v.r. Visais komercinių skelbimų bei mirties pranešimo reikalais kreipkitės redakcijos telefonu darbo valandomis 708-386-0556.

Maironio lituanistinė mokykla, veikianti Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 9 d. Tą dieną, nuo 9 iki 10 val. ryte, vyks naujų mokinių registracija ir pavėluota registracija. Mokiniai renkasi 9:45 val. r. į klases. Mokslo metų pradžios iškilmės bus lygiai 10 val. ryte Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčioje. Prašome, kad tą dieną visi mokiniai dėvėtų mokyklos marškinėlius. Po atidarymo apatinėje salėje bus pirmasis tėvų susirinkimas. Mokykloje veikia darželis (4 ir 5 m. vaikams), atskiros vaikų ir suaugusių, lietuviškai besimokančių klasės bei 10 klasių pagal JAV LB Švietimo tarybos programą. Raginame paštu gautus registracijos lapus nedelsiant grąžinti. Turintys klausimų, kreipkitės į mokyklos direktorę Eglę Novak, tel. (708) 257-5918.

Lietuvių fondas taip pat ruošiasi dalyvauti „Draugo" pokylyje ir jau išplatino viso stalo bilietus. Primenama, kad pokylis bus rugsėjo 24 d., sekmadienį, Martinique restorano salėje, o bilietai gaunami ir stalus galima užsisakyti „Draugo" administracijoje kasdien, darbo valandomis. Visi kviečiami dalyvauti, ypač tie, kurie dėl karščių nesiryžo atvykti į „Draugo" gegužinę. Rugsėjo 24 d. jau tikrai galime nebijoti karščių (sušilsime tik nuo malonių draugysčių ir smagios muzikos...).

Mažosios Lietuvos fondo Dr. Vydūno mokslinių literatūrinių premijų įteikimas š.m. rugsėjo 3 d., sekmadienį, vyks Čikagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro" salėje. Programoje — akademija ir laureatams premijų įteikimas, Aldonos Buntinaitės ruošiama koncertinė dalis ir iškilminga vakarienė. Šventėje dalyvaus ir premijos laureatas dr. Domas Kaunas. Bus pagerbti ir antrąją premiją laimėjusieji — muzikologė Danutė Petrauskaitė ir [illegible] ėdos universiteto docentas [illegible]ertas Juška. Laureatas d[illegible] skaitys iš premi[illegible] studijos „Mažosios Li[illegible] lietuviškos knygos raida 1547-1940 m.". Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Aldona Šmulkštienė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos narė, daugeliui dirbusių Vokietijoje padeda išsirūpinti pensijas, o moterims, gimdžiusioms Vokietijoje vaikus, padeda išsirūpinti vaikpinigius. Už tai neimama jokio atlyginimo, tik prašoma aukoti Socialinių reikalų tarybos išsilaikymo išlaidas sumažinti.

Anne Zickus, atstovė iš 48-tos apygardos, atvyks į Illinois lietuvių respublikonų lygos gegužinę šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d. vyksiančią Lietuvių centre, Lemonte. Jos atstovaujamai apygardai priklauso Čikagos pietvakariniai priemiesčiai, kuriuose gyvena nemažai lietuvių. Anne Zickus nori susipažinti su Lietuvių centru Lemonte ir susitikti su jos atstovaujamais lietuviais.

Regina Švobienė, „Kaimo vaikų" fondo reikalų vedėja, ir Juozas Švoba „Valstiečių laikraščio" redaktorius Lietuvoje, atostogauja nuo rugpjūčio 7 iki rugsėjo 7 d. „Lituvos Našlaičių globos" komitetas šiuo metu remia daugiau kaip šimtą našlaičių per „Kaimo vaikų" fondą ir artimai bendradarbiauja su Regina Švobiene.

Dalia R. Saulys, Chicago, IL., „Drauge" nusipirko brangių leidinių. Malonu, kad mūsų knygynas nėra užmirštas, dėkojame už jo aplankymą ir įvertinimą ten esančios spaudos.

Šitaip buvo garsinamas VII Mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvoje 1991 m. Iš kairės: Leonas Maskaliūnas, Albertas Kerelis ir Liudas Šlenys. Šiais metais ruošiamas IX Mokslo ir kūrybos simpoziumas, vėl Lietuvoje, lapkričio 22-23 d. Kviečiame visus lietuvius mokslininkus simpoziume dalyvauti.

TARPTAUTINIS FESTIVALIS BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Kiek žinau, tai toks festivalis yra, berods, pirmas šiame muziejuje. Tai vėl naujas langas į Čikagą, kad ir kiti mus matytų. Muziejus yra vienintelė institucija ir lietuvių jungtis su kitomis tautybėmis ir Čikagos kultūrinėmis institucijomis. Festivalis įvyko rugpjūčio 19 d., šeštadienį, kurį globojo ir parėmė: apylinkės atstovas Frank Olivo (13-to ward), Illinois Arts Council, City Arts, III, Balzekas Museum, Ethnic Cultural Preservation Council. Muziejaus meno galerijos ir Gintaro salėse prie sienų buvo stalai. Ant vienų buvo pardavinėjami įvairūs suvenyrai, o ant — kitų tik išdėstyta įvairi informacija. Kurie norėjo pavalgyti, tai buvo lietuviško maisto, ypač kitataučiai turėjo progos susipažinti su lietuviška kulinarija.

[illegible]iejaus galerijoje vyko tautybių pasirodym[illegible] dalyvavo šių tautybių šok[illegible]: meksikiečių, airių i[illegible]. Pranešėjas, pristatydama[illegible] graikų šokėjus pasakė, kad jie šoks Graikijos salų šokius. Graikai plačiai išsimėtę po įvairias Janijos ir Egėjo jūrų salas. Tad šimtmečių slinktyje turbūt išsivystė skirtingi šokiai. Buvo įdomu palyginti įvairių tautybių šokius. Oras, kaip ir apskritai šią vasarą, buvo nedėkingas tokiam renginiui. Tad ir žmonių buvo mažiau, negu galėjo būti. Atrodo, kad beveik visų tautybių tautiniai rūbai nėra pritaikyti karštam klimatui. Pasibaigus tautinių šokių pasirodymui, tolimesnė programos dalis vyko „Gintaro" salėje.

„Gintaro" salėje bent karščiu skųstis nebuvo galima, kadangi vėsinimas tikrai gerai veikė. Iki programos pradžios buvo laiko pasidairyti ir su pažįstamais pasikalbėti. Salės pasieniais buvo išdėstyti stalai su informacine medžiaga. Pastebėjau šių įstaigų stalus: American Travel Service, Standard Federal Bank, Prospect Federal Savings ir stalą, kur buvo galima pasitikrinti kraujo spaudimą. Kai St. Balzekas priėjo prie mikrofono, tai buvo ženklas, kad prasidės meninė programa. Trumpu žodžiu jis pasveikino dalyvius ir pristatė programos atlikėjus: sol. Vincentą Kuprį, Vilniaus operos bosą, ir jo dukrą, pianistę Eugeniją Kuprytę. Sol. V. Kuprys, kuris kartu buvo lyg ir programos vedėjas, pranešė, kad pianistė Eugenija Kuprytė atliks Vengrų XI rapsodiją — komp. Torence Vistas. Pianistė, nors dar labai jauna, tik 19 m., tačiau jau gerokai pažengusi ir pianino techniką apvaldžiusi. Paskui sol. V. Kuprys akompanuojant pianistei Eugenijai Kuprytei atliko šiuos kūrinius: „Kur lygūs laukai", — komp. muz. J. Tallat Kelpšos; „Oi užkilokit vartelius" — komp. muz. Balio Dvariono; „Šią naktelę" — komp. muz. Stasio Šimkaus; „Serenadą — kom. muz. Franc Šubert; Mefistofelio (aukso ariją) iš Fausto — komp. muz. Gounod; „Žemėj Lietuvos" — muzika ir žodžiai komp. Kęst. Vasiliausko (šią dainą kartu dainavo ir dalyviai). „Brangiausios spalvos trys" — muzika ir žodžiai komp. Kęst. Vasiliausko.

Visas atliktas dainas susirinkusieji priėmė gausiomis katutėmis. Meninei programai pasibaigus, St. Balzekas padėkojo atlikėjams taip pat ir Moterų gildijai, kuri talkininkavo šio festivalio parengimo darbuose.

Dabar noriu šiek tiek parašyti apie mielą svečią iš Vilniaus sol. V. Kuprį. Su juo susipažinau per M[illegible]kos šventę, vykusią 1991 m. gegužės mėn. Čikagoje. Tuomet iš Vilniaus pirmą sykį buvo pakviestas didelis skaičius dalyvių, Vilniaus operos personalo. Ne tik solistai, bet dirigentas, režisierius, dailininkė, dalis choristų ir simfoninis orkestras. 1991 m. gegužės mėn. 19 d. pastatytoje Ponchielli operoje „Lietuviai", sol. V. Kuprys atliko Viltenio vaidmenį. Kadangi tuomet buvau Muzikos šventės informacijos vadovas, teko arčiau su atvykusiais svečiais bendrauti. Iš visų dalyvių man šilčiausią įspūdį paliko sol. V. Kuprys. Tad ir dabar pasistengiau su juo pabendrauti, plačiau išsikalbėti.

Dabar į Čikagą jis su dukra atvyko dr. P. ir A. Rasučių iškvietimu. Šiuo metu jie gyvena Rasučių šeimoje ir džiaugiasi jos globa. Man pradėjus finansine puse domėtis, pasakė, kad gaunant operos solisto atlyginimą, sunku galus su galais suvesti. Jis dar iš dalies profesoriauja Muzikos akademijoje, bet ir tai dar nepadėtų keliones apsimokėti. O jų kelionę stipriai parėmė Nemenčinės Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios klebonas kunigas Ričardas Jakutis. Apie jį ir mes esame skaitę, kaip vieną lietuvybės palaikytojų ir skatintojų tame nutautintame kampelyje. Jis yra didelis rinkėjas lietuviško meno ir visko, kas yra susiję su gimtine. Tai šviesi ir patriotiška asmenybė.

J. Žygas

IŠ ARTI IR TOLI

IŠKI[illegible]ĖS VA[illegible]INGTONE

Lietuviškos pamaldos Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventės ir taip pat Šiluvos koplyčios įkūrimo sukaktuvių paminėjimo proga vyks rugsėjo 17 d., 2 val. popiet, National Shrine of the Immaculate Conception bazilikoje. Šv. Mišių metu giedos Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė ir Baltimorės lietuvių choras „Daina". Vašingtone, Baltimorės ir tolimesnių vietovių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

JAV LB TARYBOS SESIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesija vyks St. Pete Beach, Floridoje š.m. spalio 14-15 d. Patariama visiems Tarybos nariams šią datą įsidėmėti ir planuoti sesijoje dalyvauti.

Solistas Vincentas Kuprys ir pianistė Eugenija Kuprytė.

Nuotr. **Algimanto Žižiūno**

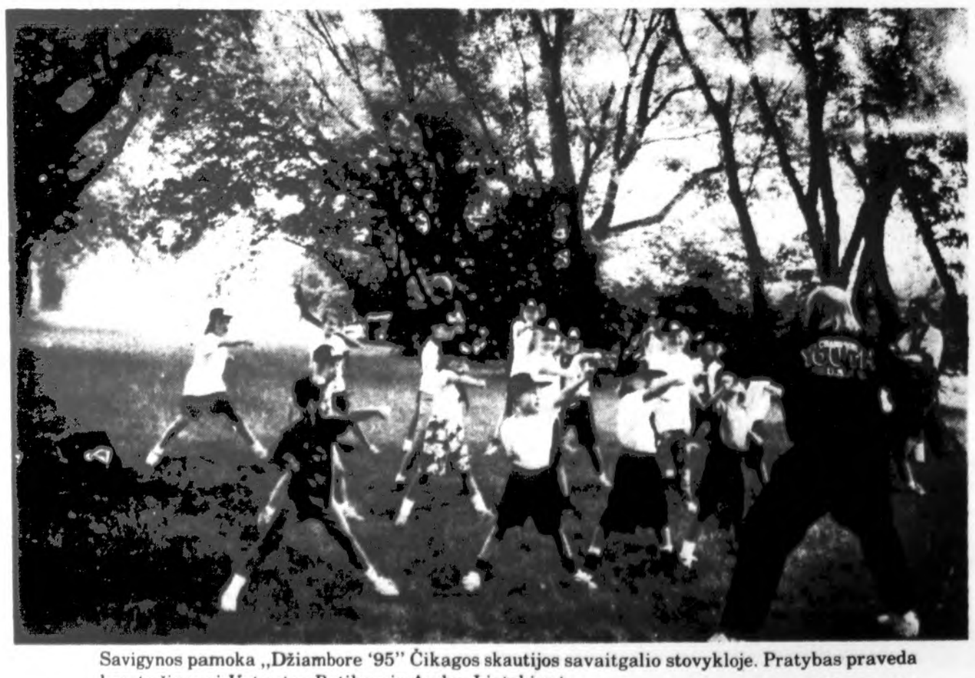

Savigynos pamoka „Džiambore '95" Čikagos skautijos savaitgalio stovykloje. Pratybas praveda karate žinovai Vytautas Butikas ir Audra Lintakienė.

Nuotr. **Danos Mikužienės**

x **Dr. C. M. Chrabot,** Chicago IL, globoja našlaitę Lietuvoje. Pratęsdamas metinę globą atsiuntė **$150.** Dėkojame! **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x ***TRANSPAK praneša:*** „Šiuo metu Lietuvoje į vieną laisvą darbo vietą pretenduoja beveik 50 žmonių". **Siuntiniai** ir **komercinės** siuntos **į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x **Gedas ir Anita Griniai,** Hutchinson KS, pratęsdami globojamos našlaitės paramą kitiems metams, atsiuntė **$150.** Dėkojame! **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x **Lietuvos Vyčių kuopa C-112,** jau treti metai globoja našlaitę Robertą Urbaitę Lietuvoje. Per Maria Deksnis atsiuntė **$150** metinį globos mokestį. Dėkojame! **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. **Disney World** atostogos — $359. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

Marius ir Dalia Nariai š.m. liepos mėnesio pradžioje susilaukė pirmgimio sūnelio Manto. Nauju šeimos nariu Čikagoje ir apylinkėse džiaugiasi jaunieji tėvai, seneliai Pranas ir Gintra Nariai, naujagimio tetos, dėdė ir Urbonų giminė Lietuvoje. Būsimu nariu džiaugiasi ir „Lituanicos" skautų tuntas, kurio tuntininku šiuo metu yra jūrų skautininkas Marius Naris.

Paskutinis mados šūktelėjimas — „mini, maxi", o gal „midi"?. Visa tai su priedais: šiltais pietumis, gaiviais gėrimais, gausiais laimėjimais viešnių ir svečių malonumui madų parodoje Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, spalio 15 d. Rezervacijoms tel.: 708-279-1717. Ruoškitės dalyvauti!